# VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 97 — Vol. L vuosikerta Sudbury, Ont. Lauantaina, elok. 20 p. — Saturday, Aug. 20, 1966


# Beatlesit Vietnam-sotaa vastaan

## Torontolaisilta innokas vastaanotto ja hyvä talouskannatus; Lennon suositteli kristiuskon "positiivisia puolia" kaikille

**Toronto. — Uskonnon asioista antamiensa lausuntojen perusteella äärioikeiston ja sitä tukevien tekopyhien kirkonmiesten arvosteltavaksi joutuneet englantilaiset Beatles-laulajat saivat Torontossa vierailessaan lämpimän vastaanoton nuorelta väeltä ja samalla hyvät tulot kiertueensa onnistumisen takeeksi.**

**Suositellen kristinuskon "positiivisia puolia" kaikille ihmisille, Liverpoolin työläisspiireistä lähtöisin olevat pörröpäiset Beatles pojat vetosivat Raamatun opetukseen "älä tapa" tuomitessaan Yhdysvaltain hyökkäyssodan Vietnamissa.**

Noin 32,000 torontolaista — suurin osa nuorisoa ja innokkaasti kirkuneita neitosia, kokoontui kuulemaan Beatles-laulajain esityksiä keskiviikkona ja torstaina Maple Leaf Gardensin kahteen tilaisuuteen.

Veirailijain arvellaan saaneen kahdesta esityksestään $90,000—$100,000 tulot. Lähtiessään torstaina vuokraamallaan American Airlinesin Electra lentokoneella Bostoniin, Beatles-ryhmää oli Maltonin lentokentällä saattamassa noin 500 teini-ikäistä torontolaista. Tyttöjen keskuudesta kuului jatkuvaa kirkumista heidän huudellessaan kuinn niille Beatles-pojille, joista eniten pitävät.

Kun Beatles ryhmä aloitti viikko sitten neljännen turneematkansa Pohjois-Amerikan mantereella, silloin aprikoitiin, että miten vaikuttaa taloudellisesti heidän kannatukseensa John Lennonin lausunto, että Beatles-ryhmä on kansanjoukkojen keskuudessa "pidetyimpi kuin Jeesus Kristus".

Mikäli tällä lausunnolla on jossakin kielteistä vaikutusta Beatlespoikien kannatukseen, sitä ei kuitenkaan voida sanoa Toronton tilaisuuksista.

Maple Leaf Gardensiin oli järjestetty myös erikoinen sanomalehtien haastattelutilaisuus Beatles ryhmän jäsenille.

Avatessaan sanomalehtikonferenssin Lennon huomautti että "meillä ei saa olla mitään mielipiteitä". Siitä huolimatta he olivat myöhemmin hyvin sanavalmiina antamaan vastauksia mielipiteistään.

Mitä ajattelee George Harrison Vietnamin sodasta, kysyi eräs sanomalehtikirjeenvaihtaja.

"Älä tapa tarkoittaa juuri sitä . . . Me kaikin vastustamme sotaa. Siihen ei ole minkäänlaista oikeutusta. Ihmisillä on oikeus kieltäytyä menemästä armeijaan.

Mitä Harrison pitää kaikkein tärkeimpänä seikkana elämässä?

"Rakkautta", hän vastasi. Viitaten kristinuskon opetukseen "rakasta lähimmäistäsi kuten itseäsi", hän kiinnitti huomiota siihen, että ne ihmiset (kiihkouskovaiset — V) jotka eivät tykkää Beatles-ryhmästä Lennonin lausunnon takia, rikkovat juuri tätä kristinuskon kohtaa.

Mitä innoittaa ihmisiä eniten, kysyttiin Paul McCartneylta.

"Heitä innoittaa eniten ne jotka puhuvat heille rehellisesti", hän vastasi. "Me emme tekeydy miksikään muiksi mitä olemme."

Kristinuskosta John Lennon sanoi: "Kristinuskon positiivisia (myönteisiä) puolia voidaan suositella kaikille."

Lausunnostaan, että Beatles ryhmä on suuremmassa kansansuosiossa kuin Jeesus, Lennon sanoi: "Sanojani ei oltu vain temmattu pois koko lausunnosta, koko artikkeli oli asiaton. Se ei ole vahingoittanut meidän kuvaamme paitsi muutamien ihmisten keskuudessa mutta minä en perusta heistä".

Kysyttäessä mitä Beatles-ryhmä on valmiina tekemään Britannian vaikean talouselämän voimistuttamiseksi, Lennon sanoi: "Me olemme valmiina antamaan takaisin mitalimme." Kun tätä lausuntoa tervehdittiin naurulla, hän lisäsi "täällä on hyvin ystävällistä väkeä." (Beatles ryhmän jäsenet saivat viime vuonna British Empire-titteliin).

## Puolusteli lehtimiesten kestitystä

Washington. — Yhdysvaltain tiedotuspalvelun päämies, Leonard H. Marks puolusti keskiviikkona sitä kun mainitun laitoksen puolesta kuljetettiin ilmaiseksi ulkomaalaisia kirjeenvaihtajia Etelä-Vietnamiin ja takaisin. Hän sanoi, sitä "erinomaiseksi" ohjelmaksi.

Marks sanoi pyrkimyksenä olleen että "ulkomaiset sanomalehdet ja radiot saavat täydellisiä ja objektiivisia tietoja Vietnamin tilanteesta".

Kolme canadalaista käytti hyväkseen tätä tarjousta. He ovat: Toronton Telegramin päkinoitsija Lubor Zink; Vancouver Sun lehden apulaistoimittaja William Gelt ja CTV-verkoston kommentaattori Larry Henderson.

Yhdysvaltain tiedotuspalvelun virkailijat ovat yrittäneet kulissientakaisin toimenpitein vaikuttaa, kun jotkut sanomalehtimiehet ovat asiaa selittäneet, Washingtonista ja Vietnamista lähetettävien utisten käsittelyyn.

Yhdysvaltain virkailijain sanotaan protestoineen myös CBC:n välittämistä Vietnamin uutisista.

## Osakehinnat laskivat jyrkästi

**Toronto. — Osakkeiden hinnat laskivat torstaina neljäntenä peräkkäisenä päivänä Toronton ja New Yorkin pörssissä. Hintojen lasku oli melko jyrkkä. Toronton pörssissä laskivat osakkeiden hin nat keskimäärin 1.52 prosenttia ja New Yorkissa 1.08 prosenttia New Yorkin pörssin osakkeiden keskinkertainen hinta oli sulkemisajalla alhaisin kesäkuusta 1964 lukien.**

**Osakkeiden hintojen laskemisen syyksi sanotaan luoton tiukkuus työksistat perusteellisuuksissa ja epävarmuus Vietnamin sodan kehityssuunnasta.**

## VIIME TIEDOT

**Lontoo. — Scotland Yard tiedoitti torstai-iltana, että kolmen Lontoolaisen poliisin murhasta epäillyn vielä vapaana olevan 30-vuotiaan Harry Robertsin tiedetään olevan hyvin varustetun aseilla ja ammuksilla, ja että hän voi olla valmiina tappelemaan kuolemaansa asti. Aseistetut poliisit koirineen, joita voidaan tarpeen tullen auttaa sotilasvoimilla, ovat sulkemassa suurta rengasta Epping metsässä. Lontoon lähettyvillä, missä Robertsin sanotaan tuntevan kaikki paikat.**

**Washington. — Yhdysvaltain televisioverkostot julkaisivat torstaina kuunkiertäjän, Lunar Orbiterin, Kuun salatusta puolesta ottamia kuvia. Kuvat eivät olleet niin selviä kuin oli odotettu, mutta tiedemiehet sanovat, että niiden laatu paranee laboratorikäsittelyssä. Tämä 850-paunan painoinen alus otti nämä kuvat 26:llä kierroksellaan ja lähetti ne maahan 27:llä kierroksella.**

**Geneve. — Aseistariisuntakonferenssin kahdeksan linjoittumatonta maata esitti torstaina ydinasevalloille ehdotuksen, että ne ryhtyisivät hetikohtaisesti toimenpiteisiin ydinasekokeiden lopettamiseksi.**

**Moskova. — Neuvostoliitto aloitti työskentelyn atomipommin kehittämiseksi vuoden 1942 kesällä, eli kolme vuotta ennen kuin Yhdysvallat räjäytti ensimmäisen atomipomminsa, tiedoitti neuvostoliitolainen fyysikko Igor N. Golovin torstaina. Neuvostoliiton keksintö tapahtui 1946 ja ensimmäinen atomipommikoe suoritettiin Neuvostoliitossa v. 1949.**

## "Vedenalaisen rakentaja" lentäen Canadaan

**Pariisi.** — Joseph Papp, joka väittää maitamme "kotitekoisella sukellusveneellä" Atlantin poikki saapuu lentoteitse kotiinsa Montrealiin todennäköisesti perjantaina, tiedoitettiin täällä torstaina.

Papp saapui junalla matkustaen Pariisissa olevaan Canadan suurlähetystöön, saadakseen matkapaperinsa kuntoon, niin että hän pääsee lähtemään pois Ranskasta ja voi tulla Canadaan.

Suurlähetystöstä hän meni Air Canadan virastoon saadakseen vaimonsa Montrealista järjestämän pa luupilun Canadaan.

Papp nostettiin eräaseen laivaan viime viikolla Britannian rannikolta pienestä kumiveneestä.

Hän kertoi poliisille tulleensa Atlantin yli ennätysajassa taskukokoa olevalla tekemällään sukellusveneellä, ja että hän oli joutunut haaksirikkoon rannikon lähettyvillä.

Tämän jutun perusteella Papp sai neljäpäiväisen täysholdon Brestin laivastosairaalan psykiatriosastolla, missä hänet vapautettiin takaisin Canadaan palaamista varten. Poliisit sanovat, että heillä on nyt todisteita siitä, jotta Papp matkusti Canadasta lentäen Amsterdamiin ja sieltä junalla Brestiin.

Papp vakuutti keskiviikkona, että etsijät eivät tule koskaan löytämään sitä sukellusvenettä, millä hän tuli Ranskaan. Hän väittää sukellusveneensä kulkeneen 600 mailin tuntinopeudella. Aikaisemmin hän olisanonut sen nopeudeksi 300 mailia tunnissa.

"He etsivät sitä (sukellusvenettä), mutta eivät tule sitä koskaan löytämään. Sen koneiden radioaktiivisuus lopettaa tutkakojeiden toiminnan," sanoi Papp.

Hänen selityksensä mukaan Pappin itse tekemä sukellusvene iski Atlantin pohjakiveen noin 800 mailin päässä Euroopasta. Lopulta kan hän sanoo matkustaneensa vedenpinnalla.

"Vettä tuli sisään keulasta ja aluksen keula tuli hyvin raskaaksi", hän sanoi. "Minun oli saatava keula ylös. Minä sain keulan ylös ja ajattelin, että nyt on matkustettava hyvin nopeasti. Niin nousin pinnalle ja ajoin niin nopeasti kuin voin".

Montrealiin palattuaan Papp lupaa levähtää, eikä hän rakenna toista sukellusalusta, sanoi Papp, "ellen saa sitä varten jotakin apua".

**Lontoo. — The Daily Mirror-lehti sanoo annarilaissyntyisen canadalaisen, 33-vuotiaan Joseph Papin tunnustaneen, että hänen kertomuksensa Atlantin ylittämisestä kotitekoisella sukellusveneellä oli päätä ja pohjaa vailla. Hän sanoo lentäneensä Canadasta Amsterdamiin hollantilaisella KLM-matkustajakoneella ja sitten lensa rautateitse Pariisin kautta Brestiin.**

# Pääministeri Pearson kutsuttu LBJn puheille

**Ottawa.** — Pääministeri Lester B. Pearson ja Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnson tapaavat sunnuntaina toisensa Campobellossa, N. B.

Pääministeri Pearson sanoi keskiviikkona lehdistön vastaanottotilaisuudessa, että hän tulee keskustelemaan mr. Johnsonin kanssa näistä maita koskevista asioista ja kansainvälisistä kysymyksistä, mukaanlukien Vietnamista.

Näiden miesten viimeisimmässä kohtaamistilaisuudessa, mikä tapahtui Camp Davidissa, Md. toukokuussa 1965, presidentti Johnsonin sanotaan nuhdelleen mr. Pearsonia päivää aikaisemmin Philadelphiassa pitämästään puheesta, minkä yhteydessä hän ilmaisi ajatuksen, että Yhdysvaltain pitäisi lopettaa joksikin ajaksi Pohjois-Vietnamin pommituksen.

Pääministeri Pearson ilmaisi heinäkuussa alahuoneen istunnossa valittelunsa silloin kun Yhdysvaltain pommittajat iskivät ensimmäisen kerran Hanoi-Haiphong alueen laitoksia Pohjois-Vietnamissa.

Pääministeri Pearson sanoi keskiviikkona, että tämä sunnuntaina pidettävä kokous on järjestetty presidentti Johnsonin toivomuksesta. Mr. Johnson on jokin aika sitten järjestänyt matkan New Englantiin. Samalla hän on esittänyt että eikö siinä yhteydessä voitaisi järjestää hänen ja pääministerien kohtausta Canadaan.

Rautatielakkokysymyksen kanssa pääministeri Pearson sanoi tervehtivänsä tilaisuutta, että hän saa keskustella kansainvälisistä asioista presidentti Johnsonin kanssa.

Campobello on saari, missä presidentti Franklin Delano Roosevelt tapasi kesälomiaan viettää.

# NLn KIRJE RUSSELLILLE TOISTAA VAROITUKSEN

## NL:n pääministeri antoi myös kannatuksensa Russellin järjestämälle sotarikosoikeudelle Pariisissa

LONTOO. — Kreivi Russellin, maailmankuulun brittiläisen filosofin Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosyginiltä saama kirje julkaistiin täällä keskiviikkona.

Kirjeessään pääministeri Kosygin toistaa aikaisemmin esittämänsä varoituksen, että Neuvostoliitto on valmiina vastaamaan Pohjois-Vietnamin mihin tahansa pyyntöön sotilaiden tai teknikoiden lähettämiseksi.

"Jos amerikkalaiset eivät luovu rikollisesta ohjelmastaan, vaan jatkavat hyökkäystensä laajentamista," sanotaan Kosyginin kirjeessä, "silloin tulee hetikohtainen vaara sotilaallisista yhteenotoista, mikä uhottuu Kaakkois-Aasian rajojen yli."

Mr. Kosygin antoi kannatuksensa myös kreivi Russellin suunnitelmalle, jonka mukaan Pariisissa tänä syksynä kokoontuva, Russellin järjestämä tribunaali tulee käsittelemään syytöksiä presidentti Lyndon B. Johnsonia ja hänen hallitustaan vastaan. Jean-Paul Sartre ja Simone de Beauvoir ovat ilmoittaneet, että he suostuvat toimimaan tämän tribunaalin jäseninä.

Nobelin rauhanpalkinnon saanut, 94-vuotias filosoofi, kreivi Russell sai pääministeri Kosyginin kirjeen Neuvostoliiton lontoolaisesta suurlähetystöstä. Myöhemmin julkaisemassaan lausunnossa hän sanoo: "Yrittäessään tuhota pikkumaan, Yhdysvallat osoittaa päättävänsä tuhoamaan valtioita mitä se tahtoo, ja että sen (USAn) johtajat on vedettävä sotarikosoikeuteen."

# Lakimies raahattiin pois noitajahti-kuulustelusta

## Seitsemän muuta lakimiestä vetäytyi protestimielessä pois Vietnamin sotaa vastustavien "kuulustelusta"

WASHINGTON. — Vietnamin sotaa vastustavien amerikkalaisten toimintaa tutkivan epäamerikkalaisen komitean kuulustelutilaisuudesta raahattiin viime keskiviikkona pois kahta "kuulusteltavaa" edustava lakimies, Arthur A. Kinoy. Seitsemän muuta lakimiestä käveli protestimielessä sen jälkeen pois "kuulustelupaikalta" sanoen, että heitä on peloiteltu, ja että he pelkäävät henkilökohtaista väkivaltaisuutta.

Kolme siviilipukuista poliisia raahasi käsin ja jaloin vastaan panneen mr. Kinoyn pois noitajahtikuulustelusta.

Kuulustelua johtava kongressimies Joe R. Pool (D. Tex.) komensi Kincyn istumaan viimeksimainitun esittäessä kysymyksiä Phillip McCombsin todistajalausunnoista.

Kinoyn esittäessä edelleen vastaväitteitä, kongressimies Pool löi vasaralla pöytään karjuen: "Te häiritsette tätä kuulustelua". Silloin poliisit raahasivat Kinoyn ulos. Hän tuli myöhemmin takaisin.

Kuusitoista seuraajaa, joista suurin osa keskikouluiässä olevia nuorukaisia ja tyttöjä, nousi aina väliaikojen kuluttua ylös huutaen: "Lopettakaa Vietnamin sota". Heidät kuljetettiin myös ulos noitajahtipaikalta.

Ko. epäamerikkalainen komitea suorittaa kuulustelua mr. Poolin ja muiden esittämästä lakiehdotuksesta, jonka mukaan voitaisiin rangaista henkilöitä, jotka yrittävät vaikeuttaa Yhdysvaltain asevoimien tai sotamateriaalien kuljetusta, tai jotka yrittävät avustaa Etelä-Vietnamin Vietkong-partisaaneja.

Kun poliisit kävivät käsiksi Kinoyhin, William Kustler-niminen lakimies huusi: "irroittakaa käteni siitä miehestä, lakimiesyhdistyksen jäsenestä."

Poliisit raahasivat kuitenkin vastaan panneen Kinoyn, Rutgers yliopiston lainopillisen professorin pois kuulustelupaikalta.

"Heittäkää meidät kaikki pois," huusi Kustler. "Tämän miehen asiakkailta kielletään lainopilliset neuvot."

Myöhemmin Kustler sanoi mr. Poolille, että hän vetäytyy kokonaan pois tästä kuulustelusta. Kuusi muuta lakimiestä astui yksitellen esiin ja ilmoitti, että he vetäytyvät pois kuulustelusta.

Beverly Axelrod sanoi, että hän ei voi enempää edustaa asiakastaan, Jerry Rubinia, Berkeleysta, Kalif., siksi "kun minä en ole valmiina henkilökohtaisesti vastaanottamaan fyysillistä väkivaltaa. Ei ollut mitään syytä kohdella Kinoyta siten. Hän ei ollut häiritsijä."

Lakimies Frank Donner sanoi mr. Poolille, että hän vetäytyy pois "suoraan sanoen siksi, kun minua peloittaa."

Takaisin kuulustelupaikalle palattuaan mr. Kinoy sanoi ryhtyvänsä kaikkiin mahdollisiin lainvoimaisiin toimenpiteisiin niitä vastaan, jotka hänet raahasivat pois. "Tärkeätä ei ole se, että minut raahattiin niskasta kiskoen pois" hän sanoi. "Tärkeä on se vakava vaara, minkä se aiheuttaa Amerikan lakimiehille."

## BC:n kirvesmiehille 50 sentin korotus

**KAMLOOPS.** — Okanagan Valleyn ja Kamloopsin alueiden kirvesmiehet saavat äskettäin hyväksytyn kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella 50 sentin palkankorotuksen tunnilta kahdeksantuntisesta päivästä.

Kirvesmiesten union Okanagan ja Kamloopsin alueneuvoston julkaisemassa tiedonannossa ei mainittu mitään työpäivän lyhentämisestä, mitä kirvesmiehet ovat tiukasti vaatineet.

Kamloops, Vernon, Penticton, Kelowna ja Grand Forks alueen kirvesmiehet tulevat tämän työehtosopimuksen alaiseksi. Pian sopimustiedonannon jälkeen meniyät kirvesmiehet takaisin työhön ja työpaikoilta otettiin työsulkumainokset pois.

Lakko ja työsulku on hidastuttanut Kamloops alueen koulujen rakentamista. Kahden uuden koulun rakentaminen ja usean muun koulun laajentaminen on viipynyt siinä määrin, että syyslukukausien alkaminen voi myöhästyä kolmisen viikkoa.

## NL:n lentokoneissa pitkän matkan ohjuksia

**MOSKOVA.** — Neuvostoliitto voi ampua lentokoneista pitkän matkan ydinohjuksia, tiedoitti ilmavoimien apulaispäällikkö keskiviikkona.

Se tarkoittaa, että neuvostoliittolaiset pommittajat voivat olla vihollisen kaikenlaisen ilmatorjunta-aseis tuksen ulottuman ulkopuolella, ja ampua tarkasti osuen ohjuksia satojen mailien etäisyydestä.

Lentomarsalkka V. A. Agaltsov, joka on spesialisoitunut pitkien matkojen lentokysymyksiin, antoi tämän tiedon TASSin haastattelulausunnon muodossa Neuvostoliiton ilmavoimien päivänä. Hän ei paljastanut mitään yksityiskohtia eikä lioin esittänyt välitöstä, että vain Neuvostoliitossa on tapattunut tällaista kehitystä.

## 101 amerikkalaista kaatui viikossa

**Saigon.** — Yhdysvaltalaiset sotilaspiirit tiedoittivat torstaina, että 101 amerikkalaista kaatui viime viikolla Vietnamin sodassa, ollen menetys 30 miestä enemmän kuin edellisellä viikolla. Sen lisäksi on kateissa 11 miestä ja 593 miestä on haavoittunut.

Vietkongin tappioiksi amerikkalaiset sanovat 1,436 kaatuneissa ja 284 vangiksi saaduissa.

Tammikuun 1 päivästä 1961 lähtien on amerikkalaistietojen mukaan Vietnamissa kaatunut 4,711 yhdysvaltalaista.

Etelä-Vietnamin armeijan riveistä sanotaan viikon aikana kaatuneen 128 miestä. Kateissa on 28 miestä.

## Pormestari Juba kävi Kremlissä

**Moskova.** — Winnipegin kaupungin pormestari Stephen Juba oli torstaina yli neljä tuntia Kremlissä, minne hänet kutsui Canadassa käsittäin vierailullut Neuvostoliiton ensimmäinen varapääministeri Dmitri S. Polyanski. Mr. Juba oli sitä ennen ollut pääministerin vieraillut kylässä, missä hänen isänsä on syntynyt.

# HYVIÄ SAAVUTUKSIA KULLANKAIVAJILLE

## Kaksivuotisen työehtosopimuksen perusteella 61c nippukorotus ja lisäksi muita tärkeitä etuisuuksia

**Toronto.** — Yellowknifessa, Northwest Territoriessa toimiva Mine-Millin unio-osaston 802:n neuvottelukomitea esittää jäsenistölle uuden työehtosopimuksen hyväksymistä. Tietoja jäsenistön äänestyspäätöksestä ei vielä ole. Sopimus on tehty Con Minesin, Cominco omistaman kultakaivoksen kanssa.

Uuteen työehtosopimukseen sisältyy palkankorotuksia, joiden perusteella tämän pohjoisalueen kaivoksen työläisten alkupalkasi tulee $2.51 tunnilta heinäkuun 31 päivästä lukien 1967. Nykyinen palkka on $2.35 tunnilta. Kaivosmiesten palkka nousee nykyisestä $2.35 tuntipalkasta $2.77 (nyt) ja $2.96 elokuun 1 päivästä ensi vuonna.

Nämä ovat kieltämättä korkeimmat palkkatakset mitä on koskaan canadalaisilla kultakaivoksilla maksettu, ylittäen ne yli dollarilla tunnissa nyt vallitsevat kultakaivoksien palkkatakset Pohjois-Ontariossa, missä teräsunioilla on ollut 17 vuotta edustusoikeus sellaisissa rikkaissa kultakaivoksissa kuten Hollinger, McIntyren jne. sanotaan M-M:n lausunnossa.

Paikallisosaston neuvottelukomitean johtaja Neil LeLeodin arvion mukaan nyt saavutettu voito edustaa nippukorotusta 61 sentin lisäystä tunnilta. Korotukset vaihtelevat sikäli, että sekatyöläisille tulee 57½ % korotus, kaivosmiehille 51 % ja ammattimiehille 70 sentin korotus tunnilta kohti.

Saatuihin reunaparannuksiin sisältyy kahdeksan maksullista juhlapäivää, joista neljä taattua; vuorotyökorotusten parannus entisestä 3, 4 ja 5 sentin uuteen 5, 8 ja 9 senttiin, ollen nämä korotukset nousua iltapäivä, ilta- ja yövuorojen kohdalla; maksullinen palkallinen 3 viikon loma tulee 5 vuoden palvelusta ja 5 viikon loma 30 vuoden palvelusta.

Yhtiön miehistörakennuksissa (bunkhouses) asuvat miehet saivat huomattavan etuisuuden sikäli että heidän ruoka-ja asuntomaksunsa laskee $3.45 päivältä $2.90 päivässä, minkä perusteella nämä miehet saavat vuosittain noin $200.00 säästön.

# RAUTATIETYÖLÄISIÄ ON JO LAKKOVAHDISSA

**Toronto.** — CNR:n rautatietyöläisten valtuuttamaton lakko levisi torstaina Toronton ja Montrealissa lakkolaisten määrä kohosi 1,900: aan, lukeutuen heihin ensimmäisen kerran joitakin CPR:n työläisiä.

Torontossa lakkoutui noin 50 CNR:n sähkötyöläistä torstaina ja lakkolaisten lukumäärä voi nousta siitä.

Windsorissa on 120 työläistä lakossa ja paikallisen unio-osaston presidentti Paul Kane sanoo, että näiden työläisten lakko on laillinen, vaikka union-kansallinen johto ei olekaan lakkoutumis valtuuksia myöntänyt.

**Ottawa.** — Keskiviikkona muodostettu liittohallituksen erikoiskomitea piti torstaina toisen kokouksen, missä keskusteltiin hallituksen mahdollisista toimenpiteistä rautatietyöläisten lakon mahdollisen alkamisen johdosta.

Komitean puheenjohtaja J. W. Pickersgill sanoi keskustelun aiheena olleen se, mitä toimenpiteitä hallitus voi tehdä, jos rautatielakko alkaa kansallisessa mitassa. Komitea ei kokoonnu perjantaina, ilmoitettiin torstai-iltana.

# 4,531:LTÄ "LAITTOMALTA" SIIRTOLAISANOMUS

OTTAWA. — Viisiviikkoinen "armonaian" pidennys "pitkään Canadassa vierailleitten" kohdalta päättyi keskiviikkona sillä seurauksella, että siirtolaisministeriö sai 4,531 siirtolaisanomusta ko. vierailijoilta.

Hallituspiirien käsitys on, että "takaovesta" tulleiden lukumäärä on pienempi kohdalta, jotka eivät käyttäneet hyväkseen tilaisuutta anomaa laillistutamiseksi.

Siirtolaisministeriön julkaisemassa lausunnossa sanotaan, että "ohjelma onnistui hyvin ja saavutti sille asetetut tavoitteet."

Vierailijoina tänne tulleiden, mutta Canadaan jääneiden aseman laillistuttamisen piti alunperin tapahtuman heinäkuun 8—25 pn välisenä aikana. Mutta kun nämä vierailijat toimivat hitaasti, rekisteröimisaikaa pidennettiin.

Siirtolaisministeri Jean Marchand sanoi tämän ohjelman saaneen alkunsa siitä, kun tätä edeltäneen 18 kuukauden aikana oli 21,085 vierailijana Canadaan saapunutta henkilöä anonut siirtolaislupaa. Hän ilmaisi silloin käsityksenään, että Canadassa on näitä "laittomia siirtolaisia" 10,000—20,000.

Siirtolaisministeriö aikoo käsitellä nopeasti nämä siirtolaiseksi hyväksymisanomukset, joita on nyt kaikkiaan 25,616. Yleinen käsitys on, että suuri enemmistö niistä tulee hyväksytyksi.

Niille, joita ei siirtolaisiksi hyväksytä, annetaan kohtuullisesti aikaa voidakseen vapaaehtoisesti muuttaa pois Canadasta. Ne joita eivät vapaaehtoisesti lähde pois, tulevat karkoitettaviksi tiedoittaa siirtolaisministeriö.

Samalla kertaa ruvetaan kiinnittämään enemmän huomiota niihin, jotka tulevaisuudessa saapuvat vierailutarkoituksessa Canadaan.

4,531:sta siirtolaisanomuksen anojasta oli tullut 986 Kreikasta, 753 Yhdistyneestä Kuningaskunnasta, 491 Länsi-Intiasta, 389 Portugalista; Aasian maista 335, Etelä- ja Keski-Amerikan maista 185 ja muista maista yhteensä 131.

**VAPAUS** (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

## Journalistien lahjomisyritys

Viikon lopulla saatiin Washingtonista tieto, että Yhdysvaltain tiedonantopalvelu on maksanut ainakin 27 ulkomaalaisen sanomalehtikirjeenvaihtajan lentomatkan Etelä-Vietnamiin ja sieltä takaisin siinä mielessä, että ulkomaisiin sanomalehtiin saataisiin "objektiivisempia tietoja" Vietnamissa käytävästä sodasta, kuten Washington Post-lehti asian esitti.

Asiallisesti puhuen kysymys on sanomalehtimiesten lahjomisyrityksestä siinä mielssä, että he vaikuttaisivat — ja nämä lehtimiehet on ilmeisesti valittu huolellisesti suoritetun seulonnan perusteella — niin, ettei Yhdysvaltain hyökkäyssotaa pientä Vietnamin kansaa vastaan mitenkään arvosteltaisi ko. sanomalehdissä.

Vaikea on tietenkin sanoa, ovatko kaikki vapaakyytiä Etelä-Vietnamiin saaneet sekä siellä syötetyt ja juotetut sanomalehtimiehet valmiina myymään ruumiinsa ja sielunsa porttojen lailla, mutta vaara on, kuten sanotaan, että "jos paholaiselle annetaan pikkusormi, se voi viedä koko käden." Ikävää oli näistä uutistiedoista lukea että kolme canadalaistakin kirjeenvaihtajaa oli Washingtonissa noteerattu niin alhaiseen kurssiin, että heidät kelpuutettiin tälle Etelä-Vietnamin matkalle.

Washington Post antaa ymmärtää, että tämän huvimatkan järjestämisen tarkoituksena oli kiinnittää kirjeenvaihtajien huomio pois yhdysvaltalaisten suorittamista kaupunkien ja kylien pommituksista, sekä jenkkien hyökkäyssodasta ja julmuuksista yleensä, ja korostaa sekä heille että heidän lehtiensä kautta Yhdysvaltain antaman "avustuksen" ja "talousponnistusten tärkeyttä". Se tietenkin sopisi mainiosti yhdysvaltalaisille sotahaukoille, jos ulkomaiset sanomalehtimiehet sulkisivat silmänsä ja korvansa sille kun yhdysvaltalaiset lentokoneet pommittavat sellaisia suuria asutuskeskuksia kuin Hanoin ja Haiphongin seutua; polttavat ihmisiä napalm-pommeillaan, hävittävät myrkyllisillä kemikaaleillaan viljavainioita siinä mielessä että voitaisiin näännyttää nälkään kokonaisia yhdyskuntia, naiset, lapset ja vanhukset mukaanluettuna, ja puhuisivat vain yhdysvaltalaisten hyvistä "avustustoimista" ja talousponnisteluista?

Washington Post esittää tämän asian hieman toisin sanoin, eli selittämällä, että huvimatkan järjestämisen tarkoituksena oli antaa "vastinetta toisten maiden lehtien joillekin vihamielisille toimituskirjoituksille USAn sekaantumisesta Vietnamin asioihin."

Canadasta puheenollen mainittu lehti sanoo: "Yhdysvaltain viranomaiset ovat jo pitkän aikaa nurisseet Canadan lehdistön sekä television ja radion Vietnamin kysymysten käsittelyn sävyä, vaikka he (amerikkalaisvirkailijat) ovat tähän mennessä paljastaneet tunteensa ainoastaan yksityiskeskustelussa."

Olivatko canadalaiset reportterit tietoisia, mitä varten heille vapaakyytiä Etelä-Vietnamiin annettiin, se ei ole tiedossamme. Mutta kokeneina sanomalehtimiehinä emme usko heitä niin naivin sinisilmäisiksi, että he moisen tarjouksen hyväksyivät kysymättä itseltään, mistä johtuu tämä anteliaisuuden hyvyys? Jokatapauksessa olemme ilomielin panneet merkille Washington Postin selityksen, että jotkut canadalais-lehtimiehet kieltäytyivät lähtemästä sille kestitysmatkalle. Tältä pohjalta katsoen voitaneen vetää sellainen johtopäätös, että meillä on täällä Canadassa niin terveesti ja järkevästi ajattelevia journalisteja, että heidän keskuudestaan löytyi vain kolme sellaista mätämunaa, joka tälle kestitysmatkalle lähti.

Washingtonista tällä viikolla saapuneet tiedot viittaavat siihen, että ajattelevat amerikkalaisetkaan eivät voi kakistelematta hyväksyä moisten kestitysmatkojen järjestämistä. Senaatin ulkoasiain valiokunnan puheenjohtajan, senaattori William Fulbrightin kerrotaan esittäneen vaatimuksen, että Yhdysvaltain tiedonantopalvelun johtajan, Leonard Marksin pitää antaa julkisen selityksen tämän matkan järjestämisen tarkoituksesta.

Kuten sanottu, aikaisemmin on selitetty, että tämä matka — jonka edestakainen lentolippu Torontosta Etelä-Vietnamiin ja takaisin maksaa $1,246 — järjestettiin siinä mielessä, että siten voitaisiin vaimentaa Yhdysvaltain Vietnamsodan arvostelua ulkomaisessa lehdistössä. Mielenkiintoista on nyt seurata, minkäläisen meriselityksen mr. Marks tapahtumasta antaa.

Toronto Daily Star lehti kertoi tiistaisessa uutistiedossaan, että Yhdysvaltain tiedonantopalvelun (USIA) virkailijat ovat toimineet Canadassa kulissien takana, yrittäen vaikuttaa canadalaislehdistöön Washingtonin etujen mukaisella tavalla Vietnamin asiain käsittelyssä.

USIA:n sanotaan esittäneen protesteja siitä tavasta miten CBC — Canadan kansallinen televisio ja radioverkosto — on Vietnamin asioita toisinaan käsitellyt ja ilmaissut tyytymättömyytensä Southam News Servicen uutispalvelusta.

* * *

Mikään kunniastaan kiinnipitävä, mikään omanarvontuntoinen sanomalehti ei voi hyväksyä sellaisia taloudellisia etuisuuksia, mitkä kielletään toisilta sanomalehdiltä, tai mitkä annetaan palkkioksi "hyvästä ohjelmasta" tai "etumaksuksi" siitä, että tällaista "hyvää ohjelmaa" ryhdytään toteuttamaan.

Hallitusten tarjoamat talousedut ovat silloin ymmärrettävissä ja hyväksyttävissäkin, jos samanlaisia etuisuuksia on saatavana kaikille lehdille, ja jos näitä etuisuuksia annetaan julkisesti. Mutta valkeus nauraa pimeyden töille ja niin on asia tässäkin tapauksessa. "Hyvien ohjelmien" palkkioksi annetut maasut, ja sellaisten "hyvien ohjelmien" tavoittelumielessä järjestetyt kestitykset, huvimatkoineen alentavat moraalisesti minkä tahansa journalistin itseään kaupustelevan katunaisen tasolle. Toisaalta tällaisen kestitys-lahjomisyrityksen järjestäminen kuvaa sitä moraalista vararikkotilaa, mihin Yhdysvallat on joutunut Vietnamin kansaa vastaan käymässään hyökkäyssodassa.

# Miksi NATO harventaa Euroopan joukkojaan?

Eurooppaan sijoitetuista NATO joukoista on jo pitkän aikaa käyty sekä julkista että ilmeisesti varsin taajaa kulissien takaista keskustelua. Syynä ei ole yksinomaan Ranskan vetäytyminen NATO-velvollisuuksista, vaan myös Englannin ja USA:n vastaavat vetääntymisliikkeet, joihin niitä pakoittavat taloudelliset sekä Vietnamin sotaan liittyvät vaikeudet.

Amerikkalaisia joukkoja on jo jonkin aikaa "ohennettu" lähettämällä näissä joukoissa olevia spesialisteja Vietnamiin. Samanaikaisesti on julkisessa sanassa torjuttu USA:n panoksen heikentyminen ja selittely poisto-operaatiota rationalisoinnilla ja muulla tehostamisella, jotka olisivat pitäneet amerikkalaisjoukot harvennuksista huolimatta yhtä taistelukykyisinä kuin ennenkin.

Eräs osoitus siitä, että kysymyksessä on muutakin kuin vain apurahanharvennus, oli entisen liittokanslerin Kondrad Adenauerin viikon päivät sitten New York Timesille antama lausunto, jossa "Der Alte" asettui Vietnamin rauhankyyhkysten riviin kehoittaessaan USA:ta luopumaan Vietnamista — ja lisäämään panostaan Länsi-Euroopassa, jonka Neuvostoliitto "uhkaa tukahduttaa". Adenauerin lausunto on ristiriidassa hänen joitakin kuukausia sitten kristillisdemokraattien puoluekokouksessa käyttämän puheenvuoron kanssa. Tällöin ex-kansleri kaikkien hämmästykseksi ilmoitti pitävänsä Neuvostoliittoa rauhaa rakastavana valtiona. Tämä hänen uusin lausuntonsa osoittaa epäsuorasti, että amerikkalaisten kiinnostus Eurooppaan on Vietnamin ja muidenkin syiden takia siinä määrin vähenemässä, että vanhaa sotaratsua Adenaueria huolestuttaa.

Vietnamin sodan kuuman vaiheen aikana tämän tästä — ja yhtä usein ne on dementoitu. Kysymys on kuitenkin enää vain "julkisesta salaisuudesta" ja harvennusten määrästä. Länsi-Saksan puolustusministeri Kai-Uwe von Hassel, jota Pohjois-Saksan radio haastatteli heinäkuun viimeisenä päivänä, kiersi diplomaattisesti hänelle asiasta osoitetut kysymykset väittämällä, että amerikkalaisten Saksassa olevan 7. armeijan "taisteluvahvuus pysyy entisellään". Hän myönsi, että joukkoja on vähennetty 15,000 spesialistilla "eikä 30,000:lla kuten usein on väärin väitetty" mutta vakuutti sopineensa McNamaran kanssa siitä, että vähennykset korvataan vähitellen siten, että amerikkalaisten vahvuus Länsi-Saksassa tämän vuoden loppuun mennessä palautuu ennalleen.

### "LAISKAT MIEHET" VIETNAMIIN

Reuterin mukaan USA:n poisvetämien joukkojen määrä nousi heinäkuun 31. päivään mennessä 40,000 mieheen. Samaan aikaan huhut kertoivat aikeista suorittaa kaikkiaan 75,000 miehen vähennys Saksassa olevissa amerikkalaisissa joukoissa. Tiettävästi painostaa USA:n kongressi hallitusta työllistämään Saksassa lojuvat "laiskat miehet" lähettämällä heidät Vietnamiin. Toisaalta myönnetään NATO-maiden piirissä yhä yleisemmin se tosiasia, että Euroopassa olevat joukot ovat tyhjän panttina. Vanhoista asetelmista ei kuitenkaan hevillä luovuta, ei ainakaan propagandassa, vaikka tosiasiat vaatisivatkin oikaisua. Niinpä Mc Namara ja muut vaikuttavat, että Länsi-Saksaan syntynyt vajaus on vain tilapäinen. Tarkoitus on kuroa aukot umpeen tämän vuoden loppuun mennessä, jolloin amerikkalaisten joukkojen vahvuus olisi entisellään eli 225,000 miehenä. Länsi-Saksa ei kuitenkaan tunnu uskovan näihin vakuutuksiin ja maiden välillä on selvää kitkaa ohennuksen asiosta syntyneistä aukoista.

### STRATEGIAA TARKISTEAAN

USAlla ja Länsi-Saksalla on NATO-kysymyksessä muitakin erimielisyyksien aiheita. Kysymys on myös erilaisista strategisista käsityksistä ja taloudesta. Julkisesti tosin väitetään, että NATO:n Euroopan joukot nojautuvat vanhaan ns. eteenpäintyönnetyn puolustuksen strategiaan ja että tässä asiassa johdon piirissä vallitsisi täysi yksimielisyys. Monet kommenttaattorit, etenkin länsisaksalaiset ovat kuitenkin sitä mieltä, että McNamaran ja Kai-Uwe von Hasselin käsityksissä myös strategian suhteen on erimielisyyksiä. Tässä yhteydessä väitetään mm. USAn olevan halukas poistamaan atomipommeja kuljettavat Starfighterit ja korvaamaan ne Pershing-tyyppisillä keskipitkien matkojen ohjuksilla.

Strategiset erimielisyydet aiheuttavat osaksi taloudelliset tekijöistä. Nyt kuten ennenkin USA haluaisi siirtää taloudellista vastuuta entistä enemmän Länsi-Saksan kannettavaksi.

USA:n Euroopassa olevan 7. armeijan vuosikulut nousevat noin 2,700 miljoonaan länsimarkkaan ja Washington vaatii niiden täyttä korvaamista amerikkalaisille varusteluteollisuudelle tehtävillä tilauksilla.

### ENGLANNIN REININ-ARMEIJALLA RAHAPULA

Hätä on vielä suurempi Englannissa, joka tätä kirjoittaessa on saattamassa voimaan palkka- ja hintalakia, jonka tarkoituksena on vahvistaa puntaa ja horjuvaa maksutasetta. Englannin ns. Reinin-armeijan vahvuus on tätä nykyä 56,000 miestä. Omaisineen tämä joukko syö melkoiset määrät emämaassa kipeästi tarvittua valuuttaa. Englannin aiemmat yritykset pakottaa Länsi-Saksa osallistumaan Reinin-armeijan kulujen peittämiseen Englannista suoritettavien hankintojen kautta ovat tuottanut laihoja tuloksia. Englanti uudisti vaatimuksensa heinäkuun lopussa. Huonompaa ajankohtaa labour olisi tuskin löytänyt. Bonnin valtiovarain ministeri Dahlgün yrittää parhaillaan viiden ministerin muodostaman valiokunnan avulla poimia pois ensi vuoden budjettimenoista liki 10 prosenttia saadakseen sen tasapainoon. Kuluvan vuoden budjettimenot pystytään hädintuskin täyttämään.

### "ASPERIINIA PÄÄNSÄRKYYN

Englantia tyydyttävä taloudellinen ratkaisu ei näin ollen ole näköpiirissä. Jäljelle tuntuu jäävän vain toinen vaihtoehto: Reininarmeijan supistaminen nykyisestä kolmesta divisioonasta kahteen tai yhteen. Nykyisin sen kustannukset nousevat vuodessa pyöreästi 850 miljoonaan Suomen markkaan, yhden tai kahden divisioonan poistaminen supistaisi näitä kuluja vastaavasti. Kolmantena vaihtoehtona, joka ei ole mikään vaihtoehto, on esitetty naimattomien miesten sijoittamista Saksaan, jolloin säästyttäisiin perheen aiheuttamista valuuttakuluista. Länsi-Saksa on tosin lupautunut vastaamaan runsaasta puolikkaasta Reinin-armeijan kuluja Englannista suoritettavien hankintojen muodossa. Nämä hankinnat ovat kuitenkin olleet melkoilla jäässä ja sopimuksen umpeen ensi vuoden alkupuolella on mahdollista että "haisevan rikas" Länsi-Saksa tällä kertaa köyhyydessään suhtautuu entistä kielteisemmin Englannin vaatimuksiin. Reinin-armeijassa tapahtuvat mahdolliset supistukset ovat The Economist- lehden mukaan Englannille kuitenkin vain "asperiinia päänsärkyyn".

### RANSKAN SANELURATKAISUT

USAn ja Englannin harjoittamaan taloudelliseen painostukseen verrattuna on lopultakin Ranskan NATO-asenne Länsi-Saksan kannalta sittenkin siedettävin. Sen joukot — 70,000 miestä — ovat jääneet Länsi-Saksaan pitemmittä puheitta, tosin oman komentonsa alaisina de gaullelaiseen yksinäisyyteen mutta ilman vaikeita talouspulmia. Vaikeudet suhteessa Ranskaan ovat toisella, poliittisella tasolla. de Gaulle sanelee, mitä aikoo tehdä ja sillä siisti. Ikävät kaupanhieronnat joudutaan suorittamaan USA:n ja Englannin kanssa.

### BONNIN TAISTELUVOIMAT

Puolustusministeri Kai-Uwe von Hassel vakuutti heinäkuun 30. päivän radiolausunnossaan, ettei USA vaadi Länsi-Saksaa lisäämään panostaan, "vaan joukkojen taisteluvoimaa". Puolustusministerin mukaan Bundeswehr saatetaan lopulliseen vahvuuteensa eli 508,000 sotilaan tasolle vuoteen 1970 mennessä. Tällä hetkellä sen vahvuus on 450,000 miestä.

Englantilaisten, saksalaisten ja amerikkalaisten rinnalla NATO:n Keski-Euroopan joukkoihin kuuluu vielä kaksi belgialaista ja kaksi hollantilaista divisioonaa sekä kanadalainen prikaati. Ohennettunakin on keskellä Eurooppaa miljoonaan nouseva armeija "eteenpäintyönnettynä" hyökkäysvalmiina.

Ranskan asenteessa tapahtunut muutos ja itse kunkin NATOn sitoutuneen maan omat taloudelliset vaikeudet kietoutuvat kuitenkin yhteen vaikuttajiksi, jotka saattavat aiheuttaa uudelleen arvioinnin ulottumisen myös käytäntöön. NATO-sopimuskausi on kulumassa umpeen eikä Ranska varmaankaan ole jäävä ainoaksi muutosten vaatijaksi. — Hilkka Ahmala.

## SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kalle Kuukkanen, Long Lake, Ont., täyttää maanantaina, elokuun 22 pnä 78-vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

## Kirjeitä

### SANOO AJUREISSA OLEVAN SUURIMMAN SYYN

"Rela", joka näyttää olevan Vapaa Sanan vakituinen kirjeenvaihtaja, näkee syyn lukuisiin kolareihin olevan vanhoissa autoissa.

Minä voisin hyvinkin sanoa Relan mielipiteen hyödyttävän vain autotehtailijoita.

Toisen maailmansodan edellä poistettiin liikenteestä autot, joissa oli jarrut vain takapyörissä, myöskin turvallisuussyistä. Mutta kun syttyi sota ja tehtaat saivat sotavekottimien tilauksia enemmän kuin kykenivät täyttämään, niin nuo kahdenpyörän jarrut tulivat hyvinkin turvallisiksi.

T-Ford oli niin kehnosti rakennettu auto, että piti varata vyyhti heinälankaa aina mukaansa. Mutta se oli hyvin "turvallinen" kun sillä ei päässyt muuta kuin 35 mailia tunnissa — ja silloin vain vanhemmat miehet ajoivat autoa.

Todellisuudessa auton turvallisuus on ajurin aivokopassa. Väkijuomat ja kova vauhti ovat kaikkein suurimmat syyt kolareihin.

Olen itse ajanut autoa 50 vuotta ja autot ovat olleet vanhoja ja turvallisia. Tämä, jota nyt ajan, on 14 vuotta vanha. Oman kokemukseni perusteella voin sanoa että ajureissa se on syy ja heihin olisi kohdistettava ne turvallisuuslaitteet, jotka on määrätty autoihin hyödyttämään vain autotehtailijoita.

Autot voitaisiin rakentaa paljon kestävämpiä, mutta se ei estäisi kolareita, eikä toisi noita suuria voittoja tehtaille. — I.S.

## Kirjoituksia JOULU-julkaisuun

**Yhdysvaltalaisten ystäviemme kanssa yhteisvoimin kustannettavaan JOULU-julkaisuun pyydetään kirjeenvaihtajain hyväntahtoista avustusta — kertomuksia, muistelmia, runoja ja muita kirjoituksia sekä niiden yhteyteen sopivia kuvia; mikäli niitä on saatavissa. Kuvat palautetaan PYYDETTAESSA takaisin huolimatta siitä tulevatko ne käytetyksi vai ei.**

**Vallitsevien teknillisten vaikeuksien vuoksi toivotaan, että avustajat lähettäisivät kirjoituksensa ja muut aineistonsa mahdollisimman pian — viimeistään syyskuun 15 päivään mennessä. Lähettäkää ne osoitteella: JOULU, BOX 69, SUDBURY, ONT.**

Etukäteen avustuksesta kiittäen.

JOULU-JULKAISUN TOIMITUS.

# Mitä muut sanovat

### "REPORTERIN" NÄKEMYS JUHLISTA

. . . Kesä on juhlien aikaa; niinpä parhaillaan Bay kadulla näkee juhlivaa väestöä CSJ:n ja SCAUL:n viettäessä täällä kymenettä vuotuista liitto- laulu- ja soittojuhlaa kaksipäiväisenä. Näille juhlille on saapunut vieraita vähän jokapuolelta Canadaa, joiden joukossa kirjoittajakin on tavannut tuttuja entisiltä ajoilta. Tässäkin lehdessä on nähty ilmoitus jossa tilaisuudet tarkemmin määritellään joskaan keskeneräisenä niistä ei voi täydellisesti mainita. Entuudestaan kuitenkin tiedetään näissä juhlissa olevan työläisillekin nähtävää ja kuultavaa kun taas n.s. kansallisilla juhlilla, joita hiljan Soossa juhlittiin on työläisille kaikki vierasta . . .

Reporteri, Industrialisti, elok 5 p. 1966.

Haekkerup:

# Ulkomainen interventio lopetettava Vietnamissa

Ennen Unkarista lähtöään pitämässään lehdistökonferenssissa Haekkerup sanoi Tanskan olevan valmis osallistumaan YK:n valvontajoukkoihin, jos niitä päätettäisiin lähettää Vietnamiin. Hän sanoi, että Vietnamin sodan laajentuminen täytyy estää ja ulkomainen interventio loppua. Haekkerup tähdensi, että Vietkongin tulisi saada osallistua rauhanneuvotteluihin.

"Etelä-Vietnamin kansan olisi saatava itse päättää kohtalostaan. Olemme valmiita auttamaan asian ottamisessa esille YK:ssa ja tarvittaessa myös lähettämään sotilaitamme Vietnamiin", sanoi Haekkerup.

**Kööpenhamina.** — Tanskan ulkoministeri Per Haekkerup ehdotti viisumipakon täydellistä poistamista Tanskan ja Itä-Euroopan maiden väliltä.

Haekkerup, joka palasi Kööpenhaminaan Unkariin tekemältään viralliselta vierailulta, sanoi: "Uskon, ettei vakoilijoita voi saada kiinni tiukoilla viisumimääräyksillä". Haekkerup sanoi, että tanskalaiset voivat esimerkiksi saada maahantuloluvan Unkariin kahdessa tunnissa, kun sen sijaan unkarilaisten on odotettava kaksi—kolme viikkoa saadakseen viisumin Tanskaan.

## Puntila puhui rauhantyöstä

**Rauhantyön tehostamista sosialidemokraattisen puolueen sekä aatteellisessa julistuksessa että myös järjestötöissä, vaati kansanedustaja L. A. Puntila puhuessaan Ähtärissä sunnuntaina.**

Edelleen kansanedustaja Puntila vaati puheessaan sosialidemokraattien panosta rauhan hyväksi toimivissa järjestöissä kehitettäväksi. Lisäksi hän tähdensi, ettei ole unohdettavaa rauhan asiain esilleottoa niissä järjestöissä, joissa sosialidemokraatit ovat mukana, vaikkapa vain vähemmistönä.

Kansanedustaja Puntila kosketteli puheessaan myös Sosialidemokraattista puoluetta ja Sosialistisen internationaalin päätöksiä. Hän tähdensi Suomen sosialidemokraattien perinteellisen kannanoton olevan kansainvälisistä päätöksistä riippumattomia. Lisäksi hän huomautti internationaalin vapaan luonteen vuoksi mm. Suomen sosialidemokraattisen puolueen sanoutunee irti internationaalin Neuvostoliiton politiikkaa arvostelevista lausumisista.

## Yli tuhat henkilöä pidätettiin Johannesburgissa

**Johannesburg.** — Yli tuhat afrikkalaista pidätettiin eräässä ratsiassa Johannesburgin eräässä afrikkalaiskaupunginosassa.

Poliisit sanoivat takavarikoineensa tuliaseita ja varastettua tavaraa yllätystarkastuksessa.

Tarkastus oli neljäs poliisien kampanjassa Johannesburgin puhdistamiseksi irtolaisista ja rikollisista.

## 347 itsemurhaa

**Pariisi. — Pariisin Eiffel-tornista tehtiin myöhään viime perjantai-iltana 347. itsemurha.**

**Luultavasti noin 30 vuoden ikäinen mies hyppäsi tornin huipulta alas ja putosi ensimmäisen kerroksen tasanteelle. Poliisi ei ole saanut selville miehen henkilöllisyyttä.**

PÄIVÄN PAKINA

# LAULUN VOIMASTA

Suomalaiset tuntevat hyvin laulun voiman. Lauloihan vakaa vanha Väinämöinen Joukahaisen suohon. Ja lapualaiskautena taas pelättiin esimerkiksi "punapaitapoikien" laulua yhtä paljon kuin itse suomalaisten työtätekevien vallankumousta!

Mutta niin mukavasti kuin se itsenäisyyden voimalla ehkä munaskuita myöten kutkuttaisikin, meidän täytyy kuitenkin tunnustaa, että suomalaiset eivät ole yksinään tietoisia laulun voimasta ja suuresta merkityksestä.

Hitlerin Aatu oli yksi niistä silmäntekevistä, joka poltatti hyviä lauluja sävellyksineen samalla tavalla kuin hän poltatti ja hävitti kaikkia muitakin fasistista tyrannivaltaa vastustaneita kulttuuriluomuksia.

Hanoverissa, N.H., (Yhdysvalloissa) vierailemassa oleva puolalainen tämän hetken yksi tunnetuin säveltäjä, Witol Lutoslawski, on yksi niistä onnellisista, joita ei natsimiehittäjien toimesta lähetetty paremmille metsästysmaille.

Tämä 53-vuotias säveltäjämestari oli New York Timesin kertoman mukaan Hanoverissa palauttanut sanomalehtien kirjeenvaihtajien mieliin sen tosiasian, että "kun natsiarmeijat tunkeutuivat vuonna 1939 Puolaan, niin musiikki meni maan alle. Arvaamattoman suuren hävityksen, sekä elämän ja omaisuuksien tuhoamisen yhteydessä tapahtuu kotimaisen kulttuurikehityksen pysähdys . . .'

Eräässä toisessa tämänviikkoisessa "laulu-uutisessa" kerrotaan, että Algerian sodan aikana kansansuosiota nauttinut, mutta sotaisten viranomaisten kiroamana ja pannaan julistamana ollut "Karkuri" laulu on jälleen nousemassa kansansuosioon protestiparaatien lauluna jenkkien sotaa vastaan Vietnamissa.

Tämän laulun kirjoitti Boris Vian v. 1955, siis aikana, jolloin Ranskan sota Indo-Kiinassa oli juuri päättynyt ja Algerian sota oli juuri alkanut.

Siitä tuli heti kansan suosima protestilaulu, mikä tuotti samalla tulojakin kirjoittajalle. Mutta noin kolmen vuoden kuluttua laulu julistettiin kielletyksi.

Tämä laulua on viimeaikoina ollut amerikkalaislaulajain (Peter Paul ja Mary) ohjelmassa ja se on nyt viidennellä sijalla suosituimpien kansanlaulujen joukossa Ranskassa.

Tätä laulua aikaisemmin esittäneen Marcel Mouloudjin mielestä Karkurin kansansuosio johtuu ranskalaisten suhteista Vietnamin sotaan — ja ranskalaiset ovat sen sodan moneen kertaan tuominneet.

"Karkuri" on sanomalehtiselitysten mukaan vaikeroiva, klassillinen kansanlaulu — kutsuntavelvollisen kirjeestä presidentille toivomuksella, että "ehkä luette sen, jos teillä on aikaa".

Siinä tulkitaan kutsuntavelvollisen vihaa sotaan ja tappamista kohtaan ja sanotaan, "minä tulen karkaamaan".

Aikaisemmin englanninkielelle käännetystä versiosta suoranaisesti suomennettuna tämän laulun eräs purevin kohta on seuraava:

Minä kirjoitan teille kirjeen,
minkä luette ehkä
jos teillä on siihen aikaa.
En Teitä vihottakseni
minun täytyy kertoa teille.
että päätökseni on tehty,
minä tulen karkaamaan.
Olen nähnyt isien kuolevan,
olen nähnyt veljien kuolevan
ja vauvojen itkevän.
Äidit ovat niin kärsineet
ja toiset miettivät
kepposia
ja elävät huolettomina
huolimatta pyssynruudista
ja verestä.
On vankeja
Heidän sielunsa on varastettu
heidän vaimonsa on varastettu,
samoin kallis menneisyytensä.
Jos verta on vuodatettava,
menkää vuodattamaan omaanne,
herra hyvä apostoli,
herra presidentti.

Vaikka laulun sanat ovat melko teräviä ja purevia, sen nuotti on kuitenkin pehmeä ja se lauletaan liikuttavaan tapaan.

Nykyaikaiset rauhanpuolustajat käyttävät todella monipuolisia menettelymuotoja taistelussa ihmiskuntaa uhkaavaa sotaa vastaan. Ja kun esim. tällaisia rauhanlauluja esittävät amerikkalaiset turneematkoillaan pelkäämättä siitä jälkiseurauksia kotona, niin se antaa uutta uskoa siihen että Yhdysvaltain tavallisen kansan rauhanrakkaus vapautuu vielä jonakin päivänä sitä nyt kahlehtivasta "virallisen mielipiteen" pakkopaidasta. — Känsäkoura.

# Urheilua

## Kalevan kisojen päätöspäivänä parasta keihäskilpa ja kymppi

### Erkki Koskiselle hopea ja uusi TULn ennätys, Karttuselle hopeaa

**Tampere.** — Kalevan kisojen toinen kilpailupäivä alkoi erittäin juhlavasti. Tasan kello 14 kajahti Porilaisten marssi ja tasavallan päämies saapui kutsuvierasaitioon. Heti perään tarttui Väinö Kuisma keihään varteen ja kiskaisi komeasti 81.48. Jatkossakin nähtiin paljon mielenkiintoisia tapahtumia, joten kokonaisvaikutelma jäi varsin myönteiseksi.

Suomen ennätyksiä ei syntynyt, sen sijaan Erkki Koskisen kympin aika on uusi TUL:n ennätys. Kalevan kisojen ennätyksiä tehtiin kolme kappaletta. Niistä vastasi Mikko Ala-Leppilampi kympillä, Jouko Kuha esteissä ja Jorma Kinnunen keihäässä. Mainittakoon, että Ala-Leppilampi pyyhkäisi kisaennätysten listalta Viljo Heinon 17 vuotta vanhan ennätyksen.

Päivän parhaita paloja olivat juuri Kinnusen ja Kuisman keihäskamppailu, AlaLeppilammen ja Koskisen taistelu kympillä, sekä muutkin varsin värikkäijt juoksulajit. Odotettua heikommaksi sen sijaan muodostuivat seivästulokset kuten myös 1500 metrin varsin vaatimaton taso.

TUL:n urheilijoista on jälleen ennen muita mainittava jo lauantaina mitaleille selviytyneet Erkki Koskinen ja Ossi Karttunen. Viimeksi mainittu kiilautui tänään 100 metrilläkin hopealle ja valtasi näiden kisojen pikajuoksukuninkuuden Raimo Rossinen, Veikko Ahveninen, Olavi Kauhanen, Marita Aaltonen ja Ritva-Liisa Tuominen pääsivät myös lajei§saan pistesijoille.

**TULOKSIA**

100 m: 1) J. Ehrström, 10,9, 2) Ossi Karttunen TUL 11,0, 3) Aarno Musku 11,0.

400 metriä: 1) Heikki Pippola 47,8, 2) Jaakko Tuominen 48,5, 3) Erkki Kolkka 49,2.

1,500 m: 1) Jouko Uola 3.48,3, 2) Juha Väätäinen 3.48,6, 3) Keijo Ceder 3.48,9.

3,000 m esteet: 1) Jouko Kuha, 8.40,8, 2) Esko Siren 8.45,0, 3) Ilmari Kurkivuori 8.49,8.

10,000 metriä. 1) Mikko Ala-Leppilampi 29.29,2, 2) Erkki Koskinen TUL 2.30,0 3) Heikki Rinta-Marttila 29.37.0.

110 m aidat: 1) Pekka Hyttinen 14,7,, 2) Antti Lanamäki 14,8, 3) Markku Halonen.

Kolmiloikka: 1) Pertti Pousi 15.72, 2) Kaj Helminen 15.65, 3) Rauno Järvinen 15.57.

Keihäänheitto: 1) Jorma Kinnunen 84.10, 2) Väinö Kuisma 81.48, 3) Pauli Nevala 78.44.

Kiekonheitto: 1) Pentti Repo 55.54, 2) Niilo Hangasvaara 54.90, 3) Jouko Montonen 52.54.

Seiväshyppy: 1) Risto Ivanoff 470, 2) Aulis Kairento, Sakari Orkamo ja Erkki Mustakari 460.

**NAISET**

100 m 1) Sirkka Norrlund, 12,4, 2) Mona-Lisa Strandvall 12,4, 3) Maija Koivusaari 12,7.

Pituushyppy 1) Sirkka Niiranen 584, 2) Sirkka Norrlund 577, 3) Maija Koivusaari 573.

Kuulantyöntö 1) Marjatta Mäkinen 14.27, 2) Tuula Vuotila 12.18, 3) Leena Ructsi 12.77.

800 metriä 1) Eeva-Liisa Kalilolahti 2.12,5, 2) Inkeri Vaara 2.18,7, 3) Pirjo Vihonen 2.19,0.

## Kulta-Klimin leka lennähti pitkälle

**Moskova.** — Romuald Klim heitti moukaria 69,84 Neuvostoliiton yleisurheilumestaruuskilpailuissa. Tulos on toiseksi paras maailmassa tänä vuonna sillä ainoastaan Unkarin Gyula Zivotsky on pystynyt parempaan. Toiseksi moukarissa tuli Gennadi Kondrashov 66,70 ja kolmanneksi Vladimir Tribunsky 66.26.

Naisten pituudessa Tatjana Tshelkanova hyppäsi paremmin kuin voimassa oleva maailmanennätys, mutta hyppyjen aikana puhalsi tuuli, jonka voimakkuus ylitti kaksi metriä sekunnissa. Tämä teko Tatjanan kolme loistavaa pituustulosta epävirallisiksi, hän nimittäin hyppäsi ensimmäisellään 694, toisella 696 ja kolmannella 673. Virallinen maailmanennätys on Englannin Mary Randin nimissä tuloksella 676.

**TULOKSIA**

Moukarinheitto: 1) Romuald Klim 69.84. 2) Genadi Kondrashov 66.70, 3) Vladimir Tribuski 66.26.

Keihäänheitto (naiset( 1) Elvira Ozolina 54.60, 2) Valentina Popova 53.64, 3) Nina Marakina 51.84.

110 m aidat: 1) Anatoli Mihailov 14,0, 2) Viktor Balihin 14,0, 3) V. Skmorohov 14,1.

800 metriä (miehet): 1) Vadim Mihailov 1.48,2, 2) Igor Potaptshenko 1.48,2, 3) Sergei Krjutshek 1.48,8.

Korkeushyppy (miehet): 1) Valeri Skvortsov 215, 2) Valentin Gavrilov 210, 3) Andrei Hmraski 205.

200 m (naiset): 1) Vera Pudkova 23,5, 2) Ljudmila Samotesova 23,9, 3) Valentina Bolshova 24,0.

200 m (miehet): 1) Amin Tujakov 20,9, 2) Edvin Ozolin 21,0, 3) Nikolai Ivanov 21,1.

Viisiottelu (naiset): 1) Irina Press 5,084 p., (Kauden paras tulos maailmassa). Lajeittain: 80 m:n aidat 10,9, kuulantyöntö 16.32, korkeushyppy 1.65, pituushyppy 584, 200 m 24,5.

## NL voitti Shakin akateemiset MM-kisat

**Öreboro.** — Neuvostoliitto voitti odotetusti shakin akateemiset maailmanmestaruuskilpailut, jotka sunnuntaina päättyivät Örebrossa Ruotsissa. Suomi sen sijaan jäi A-sarjassa viimeiseksi huolimatta siitä, että se viimeisellä kierroksella venyi tasapeliin Itä-Saksan kanssa.

Lopullinen tilanne: 1) Neuvostoliitto 34 pistettä, 2) Tshekkoslovakia 28,5, 3) Tanska ja Jugoslavia 27,5, 5) Romania 23, 6) Israel 21,5, 7) Englanti 20, 8) Itä-Saksa 19, 9) Bulgaria 18,5, 10 Unkari 16,5 11) Hollanti 15 ja Suomi 12.

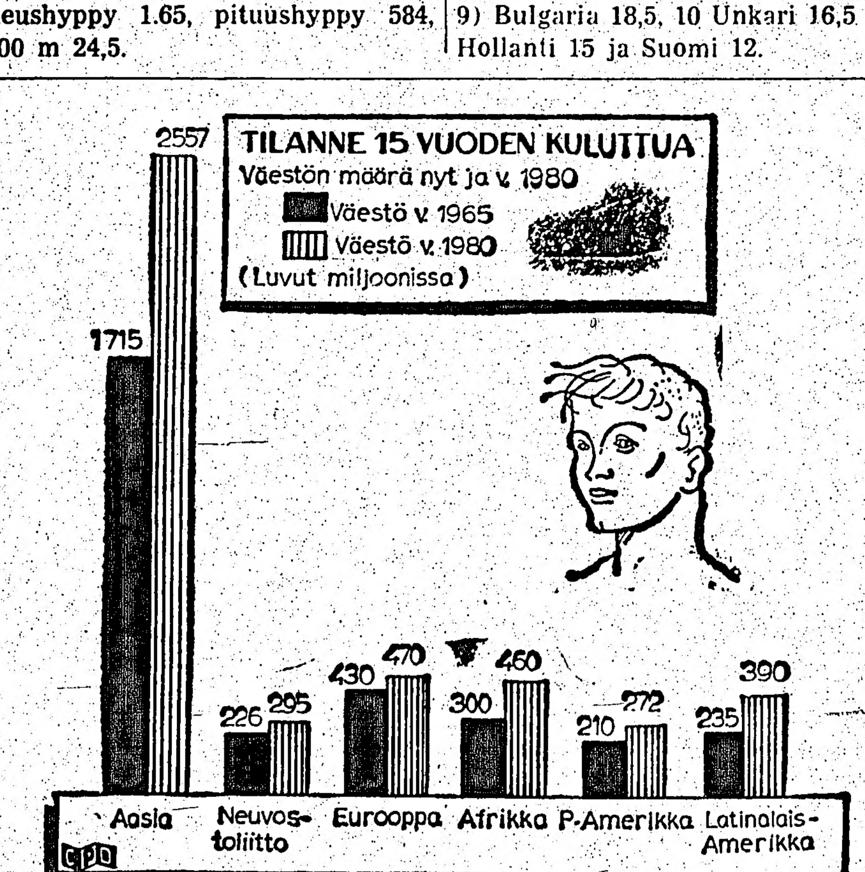


**KOLMEN MAANOSAN VÄESTÖ KOLMINKERTAISTUU VUOSISADANVAIHTEESEEN MENNESSÄ**

**YK on suorittanut arviolaskelmia siitä, miten suuri eri maanosien asukasluku vuonna 1980 tulee olemaan. Nykyään maapallolla on 3,3 miljardia asukasta, mutta mikäli väestö lisääntyy nykyistä vauhtia, on maapallon asukasluku v. 1980 lähes 4,5 miljardia. Aasiassa on silloin siis enemmän asukkaita kuin nykyään koko maailmassa. Euroopassa, jonka asukasluku 35 vuotta sitten oli 355 miljoonaa, tulee v. 1980 olemaan 470 miljoonaa asukasta, Venäjällä 295 miljoonaa. On selvää, että Aasiaan muodostuu suuria alueita, joiden väestötiheys voittaa jopa Hollannin nykyisen asukastiheyden. Latinalaisen Amerikan, Afrikan ja Aasian väestö tulee likimain kolminkertaistumaan vuosisadan vaihteeseen mennessä verrattuna vuoden 1960 väkilukuihin. Aasiassa ja sen ympärillä olevia saaria ei ole otettu lukuun tilastossamme. Oseaanian nykyinen asukasluku on n. 16 miljoonaa, v. 1980 se lienee 22 miljoonaa.**

Kennedyn murha:

# Warrenin komissio syytetyn penkillä

**USA:n poliittiselle taivaalle on hiljaa nousemassa uusi pilvi eräiden presidentti John Kennedyn murhaan liittyvien uusien tutkimusten ilmestyessä. Eräs niistä — Edward Jay Epsteinin tutkimus Warrenin komission työstä on ollut markkinoilla jo jonkin aikaa. Epstein, joka on suorittanut työnsä yliopistollisena tutkintona Gornellin yliopistossa, toteaa, että arvovaltaiseksi tarkoitettu Warrenin komissio suhtautui työhönsä varsin yliolkaisesti. Se mm. sivuutti kokonaan ne todistukset, jotka osoittivat tapahtumapaikalla ammutun kolme kuulaa niin lyhyin väliajoin, että teoria vain yhdestä sala-ampujasta horjuu koko perustaltaan.**

Epstei toteaa, että Warrenin komission jäsenet osallistuivat keskimääräisesti vain 45-prosenttisesti sen työhön, pohjaesimerkkinä on senaattori Richard Russell Georgiasta, joka osallistui vain 6 prosenttiin kuulusteluista. Komissio laiminlöi tärkeiden todisteiden tutkimisen ajanpuutteen takia presidentti Johnsonin kiirehtiessä komission raportin julkaisemisesta kylliksi ajoissa ennen vaaleja. Myös komission valinnassa kohdistuu huomio presidentti Johnsoniin, joka henkilökohtaisilla puhutteluillaan sai esim. haluttoman Earl Warrenin suostumaan tehtävään, joka sitten tuli niin huonosti hoidetuksi.

Epsteinin tutkimuksessa kiintyy kuitenkin päähuomio niihin kohtiin, joissa hän joutuu toteamaan komission laiminlyönnit. Eräs komission palkkaamista nuorista tutkijoista, joka oli halunnut aloittaa kokonaan uuden tutkimuslinjan, sai esimieheltään vastaukseksi: "Tässä vaiheessa yritämme sulkea ovia, emme avata uusia." Erästä toista tutkijaa kehoitettiin luopumaan erään detaljin tutkimisesta, koska hän hukkasi siihen liian paljon aikaa. Tämän vuoksi Warrenin raportin hyväksi tutkimustyötä tehneissä on useita, jotka eivät yhtyneet sen ilmestyttyä aloitettuun hyminään.

Epstein kiinnittää huomiota mm. komission hitauteen hankkia haltuunsa kuuluisa murhahetkinä otettu filmi, jonka LIFE-lehti oli ostanut. Se tuli komission käsiin vasta tutkimusten loppuvaiheissa, jolloin komission jäsenet olivat haluttomia muuttamaan aiempia FBI:n tutkimuksiin nojautuvia teorioita yhdestä salamurhaajasta.

**Komission tutkijat päätyivät tutkittuaan filmin yksityiskohtaisesti kuva kuvalta, että vain uusi olettamus saman luodin osumisesta sekä Kennedyyn että Connallyyn poistaa mahdollisuuden kahdesta salamurhaajasta. Tämä olettamus hyväksyttiin kaikessa kiireessä vastoin asiantuntijan käsityksiä, koska muutoin olisi päädytty tulokseen vähintään kahdesta salamurhaajasta.**

Komission hyväksymä teoria saman luodin osumisesta sekä Kennedyyn että Connallyyn on kuitenkin epäilyttävää monesta syystä. Luoti, joka oletettiin osuneen kahteen henkilöön, oli löydettäessä hyväkuntoinen. Filmin mukaan Connallyn reaktio tapahtui yli sekuntti myöhemmin kuin Kennedyn. Jos heihin osunut luoti olisi yksi ja sama, tuntuu reaktioaika liian pitkältä. Saattaako lisäksi yksi ainoa luoti aiheuttaa niin paljon vammoja kuin tämän luodin oletetaan tehneen?

**Juuri tällä ratkaisevalla kohdalla Warrenin komissio sulki silmänsä ja komissiossa vallitsevista eri käsityksistä huolimatta hyväksyi sanamuodon "asiantuntijain hyvin vakuuttavista todistuksista" yhden luodin teorian puolesta. Komission kuulemista asiantuntijoista ei kuitenkaan ainoakaan ollut hyväksynyt varauksitta yhden luodin teoriaa. Jotkut heistä olivat pitäneet sitä korkeintaan "mahdollisena", useat täysin mahdottomana.**

The Minority of One nimisessä amerikkalaisessa sitoutumattomassa aikakauslehdessä on kuluvan vuoden aikana julkaistu Philadelphian yliopiston lainopin opettajan Vincent J. Salandrian tutkimukset, jotka yhtäpitävästi Epsteinin tutkimusten kanssa asettavat kyseenalaiseksi teorian yhdestä salamurhaajasta ja yhdestä ja samasta luodista osuneena sekä Kennedyn että Connallyyn. Oswaldin asianajajana toiminut lakimies Mark Lane saattaa näinä päivinä julkisuuteen kirjansa "Rush to Judgment", jossa ennakkotietojen mukaan asetetaan kyseenalaiseksi monia muitakin Kennedyn murhaan liittyviä seikkoja. Niin ikään on tulossa Emil de Antonion dokumenttifilmi, joka arvostelee Warrenin komission työtä.

**MIKSI BOB KENNEDY VAIKENEE?**

**Englantilainen The Observer lehti kiinnittää Epsteinin kirjaa käsitellessään huomiota Kennedyjen käyttäytymiseen. Senaattori Edward Kennedy on äskettäin ilmoittanut hyväksyvänsä Warrenin komission raportin, "vaikka en ole sitä lukenutkaan." Robert Kennedy on merkillisesti vaiti. Mitä maailma saa kuulla, kun hän alkaa puhua?**

## Kirjeenvaihtajille ja ilmoittajille

**Syyskuun 5 päivänä vietettävän virallisen juhlapäivän, Työnpäivän johdosta Vapaus ei ilmesty tiistaina, syyskuun 6 pnä. Kirjeenvaihtajia ja ilmoittajia pyydetään huomioimaan tämä kireästä työvoimatilanteesta johtuva poikkeustapaus ja lähettämään syyskuun 6 päivän numeroon aiotut kirjoitukset, ilmoitukset ja muut ainehistot perjantaina, syyskuun 2 pnä ilmestyvään Vapauteen.**

**Samalla pyydämme kirjeenvaihtajia hyväntahtoisesti huomioimaan, että ainoastaan lehden ilmestymispäivää edeltäneenä päivänä saapuvat kirjoitukset saadaan tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin ilmestyvään Vapauteen. Siis tiistaiseen Vapauteen aiottujen kirjoitusten tulee olla toimituksen käsissä viimeistään maanantaina jne. Lisäksi on muistettava kiireellisissä tapauksissa se, että postin kuljetuksessa tapahtuu usein viivytyksiä.**

## Kreikan keskustapuolue modernisoituu

— Perustuslakia on loukattu ja se edellyttää uusien vaalien toimeenpanoa. Muuta ratkaisua ei ole. Näin lausuu Kreikan vuosi sitten kukistetun pääministerin Georg Papandreoun poika Andreas Papandreou Land of Folk-lehden edustajalle antamassaan haastattelussa. Papandreou nuorempi on isänsä puolueessa — keskustaunionissa — myös tärkeä tekijä. Hänen tavoitteenaan on luoda tähänasti löysärakenteisesta ja horjuvasta keskustaunionista moderni puolue.

Papandreou Jr. selittää isänsä ja nuoren kuningas Konstantinin aloittaneen yhteistoimintansa hyvissä merkeissä. Pääministeri Papandreou oli halunnut antaa monarkille aikaa perehtyä tehtäviinsä. Kuninkaan puuttuminen pääministerien toimiin armeijan upseeriston keskuudessa paljastuneen oikeistolaisen terroristiryhmän erottamisessa, aiheutti kriisin, jossa kuningas epäsi luottamuksensa pääministeriltä. Hallituksen vaihdos ei tapahtunut Kreikan perustuslain mukaisesti. Uusi hallitus nimitettiin vailla eroavan hallituksen vasta-allekirjoitusta, jota perustuslaki edellyttää.

Keskustaunioni kannattaa monarkian säilyttämistä, mutta ei kuninkaanvaltaa, Andreas Papandreou selittää. Se pyrkii politiikassaan ratkaisemaan tapauksen tapaukselta tarkoituksenmukaisuuden ja tehokkuuden kannalta eikä "dogmaattisesti", selittää Papandreou nuorempi, joka talousmiehenä kiinnittää erityistä huomiota teollistamiseen ja kansantulon oikeamielisempään jakoon. Keskusta ei kannata kansallisrikkauksien uutta jakoa, vaan haluaa muuttaa kansantulon jakoa siten, että työläiset ja työtätekevä maatalous saa nykyistä suuremman osan kakusta. Unioni kannattaa pysymistä NATO:n jäsenenä,mutta edellyttää maan silti pystyvän ratkaisuissaan itsenäisenä. Se katsoo myös, ettei nykyinen oikeushallitus ole ollut tarpeeksi aloiterikas Kyproksen kysymyksessä.

## PORT ARTHURIN KUULUMISIA

**Port Arthur.** — Kaupungin palokunnan työläiset saavat palkanlisäyksiä tänä vuonna ja v 1967. Se ilmenee kolmen vuoden ajaksi nyt allekirjoitetusta työehtosopimuksesta. Sen mukaan 2.7 prosentin palkankorotus lasketaan taannehtivasti toukokuun 1 päivästä, aikaisemmin sovitun 3.3 prosentin lisäksi, joka merkitsee tämän vuoden ajalla 6 prosentin korotusta palkkoihin. Vuoden 1967 palkan lisäys on 6.8 prosenttia, joka astuu voimaan tammikuun 1 päivästä.

Sopimuksen mukaan neljännen luokan palokuntalaisen nykyisen $5,494 keskinkertainen palkka nousee $5,866.00 vuodessa tammikuun alussa.

* * *

Vesilintuja on tänä kesänä ilmaantunut hyvin runsaasti. Metsästäjä saa nyt ottaa niitä useamman. Lupakirja maksaa tänä syksynä $2.

* * *

Kyllä olisi voittosaalista millä voi taisiin poistaa saastutus Kam-joesta ja ympäristöstä. Great Lakes Paper yhtiön raportit viime neljänneskauden päättyessä totesi, että tämän vuoden alkupuoliskolla voitot olivat $2,700,000.00, joka osoitti 6.1 prosentin lisäystä viime vuoden samaan aikaan verrattuna.

* * *

Superior järvilohi on palaamassa takaisin uudelleen istutuksen ansiosta. Tämän ovat todenneet kalastajat saadessaan merkattuja (evästä on pieni palanen poissa) kaloja. Esim. Nipigon lahdesta saaduista 7,600 kalasta touko- ja kesäkuun ajala oli 97 prosenttia istutusmerkillä varustettuja.

Taistelussa Lampreya, nahkiaista vastaan on myrkytys onnistunut saamaan yliotteen.

* * *

Tämän kesän heinäkuun lämpö saavutti ennätyksen 45 vuoden ajalta. Kuluneen heinäkuun ajalla 18 aurinkoista päivää nosti elohopean 90, johon sisältyy heinäk. 12 p., jolloin oli 94 asteen kuumuus. Viime vuoden heinäkuuhun ei kannata verratakaan, sillä silloin oli vain kolmena päivänä yli 80:nen asteen lämpötila.

Heinäkuun vesisateen vähentyminen 1.74 tuumaan aiheutti jo päänvaivaa. Mutta elokuun alussa olemme saaneet enemmän vesisadetta. — ATH.

## Suomen EM-joukkue

Suomen Urheiluliiton johtokunta valitsi Kalevan Kisojen jälkeen Tampereella 14 mies- ja 2 naisurheilijaa Suomeen edustajiksi yleisurheilun Euroopan mestaruuskilpailuihin, jotka pidetään 30 8—4.9 Budapestissa. Joukkueeseen nimettiin seuraavat:

Jorma Kinnunen, Väinö Kuisma ja Pauli Nevala (keihänheitto), Matti Yrjölä (kuulantyöntö), Rainer Stenius (pituushyppy), Pertti Pousi (pitushyppy ja 3-loikka), Pentti Eskola (pituushyppy), Jaakko Tuominen (400 metrin aidat), Jouko Kuha (3,000 m esteet), Kalevi Ihaksi (maraton), Heikki Pippola (400 ja 800 m:n juoksut), Mikko Ala-Leppilampi (10,000 m,) Risto Ivanoff ja Altti Alarotu (seiväshyppy).

Naiset: Sirkka Norrlund 80 m:n aidat ja 5-ottelu) ja Gun Nordlund (korkeushyppy).

**Sisältörikas ja hieno julkaisu**

**"UUSI NAINEN"**

**Irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:**

tammi-, helmi- ja maaliskuun numerot

**Irtonumeron hinta 60c**

Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!

**Vapaus Publishing Company Limited**

**BOX 69, SUDBURY, ONT.**

## Intian ja Kiinan kiista ratkaistava rauhanomaisesti

**Delhi.** — Intian presidentti Sarvepali Radhakrishnan esitti sunnuntaina vetoomuksen Intian ja Kiinan välisten erimielisyyksien ratkaisemiseksi rauhanomaisin keinoin.

Intian itsenäistymisen 19-vuotispäivän aattona pitämässään radiopuheessa presidentti sanoi: "Ennemmin tai myöhemmin Intian ja Kiinan olisi opittava elämään rauhassa keskenään. Näiden maiden välisten erimielisyyksien oikeudenmukainen ratkaisu ei ole mahdoton."

Pääministeri Indira Gandhi on usein sanonut Intian olevan valmis neuvottelemaan rajakiistoista Kiinan kanssa heti, kun Kiina osoittaa rauhantahtoa.

MITEN ON PARASTA AJAA PITKILLÄ MATKOILLA?

## Maksutaseen vajaus entinen

**Lontoo. — Englannin maksutaseen vajaus säilyi miltei muuttumattomana viime kuussa edelliseen kuukauteen verrattuna, sillä vaikka vienti elpyikin merimieslakon jälkeen, tuonti kohosi uusiin ennätyslukemiin.**

**Tuonnin arvo oli viime viikolla julkaistujen tilastojen mukaan 528 miljoonaa puntaa, mikä on kaikkien aikojen ennätys, kun taas viennin arvo oli 432 miljoonaa. Vajaus oli täten 105 (kuukautta aiemmin 106) miljoonaa.**

## MIG-21 länsivalloille

**Tel Aviv.** — Irakin ilmavoimien eräs lentäjä karkasi tiistaina lentokoneineen ja laski ennakkosuunnitelman mukaisesti, kuten hän sanoi Israeliin. Hänen ohjaamansa lentokone oli MIG-21.

Sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, missä oli länsimaiden lähetystöjen sotilasedustajia saapuvilla, k.o. lentäjä (Jonka nimeä ei ole julkaistu) sanoi uskovansa, että tämä on ensimmäinen vaurioitumaton MIG-21 kone, minkä länsivallat ovat saaneet käsiinsä.

**Jos olette menossa Suomeen, lentäkää sinne SAS'illa. Me lennämme sinne useammin kuin kukaan muu.**

Lentomme Skandinaviaan lähtevät 37 kertaa viikossa viidestä Pohjois-Amerikan suurkaupungista. Niitä on enemmän kuin ainoallakaan muulla lentoyhtiöllä.

Lentoreittimme Skandinaviassa, ja muualla Euroopassa, ulottuvat useampaan kaupunkiin kuin yhdenkään toisen Atlanttia tai napareittiä liikennöivän lentoyhtiön.

Meidän kanssamme voitte lähteä New Yorkista, Chicagosta, Los Angelesista, Montrealista tai Anchoragesta.

Ottakaa yhteys matkatoimistoonne saadaksenne selville milloin lennämme lähellä teitä olevalta kentältä. Tiedustelkaa samalla alhaisia hintojamme.

Voitte myöskin käydä paikallisessa SAS'in toimistossa. Palvelemme teitä mielellämme kaikella mahdollisella tavalla.

SAS SCANDINAVIAN AIRLINES

**Dominion Square Bldg., 1010 St. Catherine St. W., Montreal, Quebec ● Puh. 861-8315**
**211 Portage Avenue, Winnipeg, Man. ● Puh. 943-0673**
**244 Bay Street, Toronto, Ont. ● Puh. 362-5221**

(20-2?)

Suomalaisia lauluja ja tanssimusiikkia

**COLONIAL LP ÄÄNILEVYILLÄ**

(Pitkäsoittolevyjä)

Kaikki tässä ilmoituksessa olevat levyt on soitettava 33⅓ kiertonopeudella ja mikroneulalla.

**Holiday in Finland**

**VIOLA TURPEINEN**
**LP-150 — 12 tuuman**

Clap Hands, polkka ● Tanner Waltz ● Harlem Schottis New Year's Hambo ● Scandinavian Folk Dance ● Ellin polkka ● Two Row Accordion, polkka ● Corvette Hambo ● Sataa vettä, sataa lunta, sotiisi ● Oleana polkka ● Nicolina Hambo ● Everybody's

**Songs and Dances of Finland**

**VIOLA TURPEINEN JA WILLIAM SYRJALA**
**LP-179 — 12 tuuman**

Woods of Finland, valssi ● Jane's polkka ● Mustalainen, valssi (laulu) ● Sven's hambo ● Tanssin Olgan kanssa (laulu) Heinäalka, polkka ● Suomalainen sotiisi ● Jolly Fellow, polkka Sinulle rakkain (laulu) ● Kanhana in Action, polkka ● Dolores valssi (laulu) ● Let's Go polkka.

**More Dances from Finland**

**POHJOLAN POJAT ORKESTERI**
**LP-248 — 12 tuuman**

Narpes sotiisi ● Seurasaaren polkka ● Matin jenkka ● Metsäkukkia, valssi ● Romanssi tango ● Lännen polkka ● Synnyinlaaksosta, jenkka ● Rakastan, tango ● Syysunet, valssi ● Kotipaikka-hambo ● Finnish sotiisi ● Kallen polkka.

**Sävelmiä Suomesta — tuhansien järvien maasta**

**WALTER ERIKSSONIN ORKESTERI**
**LP-274 — 12 tuuman**

Kyllikki valssi ● Timo's jenkka ● Lumimyrsky polkka ● Kultahäät, hambo ● Jälleennäkeminen, tango ● Mäntymetsässä, valssi Tuo suru jonka sain, tango ● Carmen Sylva, valssi ● Veneretkellä, jenkka ● Tupaantuliaiset, polkka ● Poranek, valssi Entisajan tempo, sotiisi.

**HINTA $4.50 KPL.**
(ynnä 5 prosentin myyntivero Ontariossa)
Posti- ja pikatavaralähetyksistä on ostajan maksettava lähetyskulut

**TILATKAA OSOITTEELLA:**

**Vapaus Publishing Co. Limited**

**P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.**

# SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

## MUISTILISTA

**Sudburylaisten vuotuista kesäjuhlaa** vietetään Työn Puistossa sunnuntaina, elokuun 21 pnä. Hyvä lihakeittoateria puoliselta, seurapelejä ja monipuolinen ohjelma iltapäiväkonsertissa. Tervetuloa!

**Työn Puiston mainio sauna** on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

**Sanomalehtibingo Beaver Laken haalilla** keskiviikkona, elokuun 24 p Seurapelit alkavat kello 7.30; hyvä kahvitarjoilu ja iloista seuraa. Tervetuloa!

## Teräsunio varoittaa jäseniään laittomasta lakosta

Terästyöläisten union osasto6500 johtokunta tiedoitti torstai-iltana, että neuvottelut mainitun union ja Incon välillä uudesta työehtosopimuksesta jatkuvat sovitteluportaassa edelleen Torontossa.

Samalla terästyöläisten union paikallisosaston johtokunta varoitti jäseniään sanoen, että mikä tahansa laiton lakko koituisi nyt työnantajan hyväksi.

Kehoittaen Incon työläisiä pysymään työpaikallaan unio osasto 6500n johtokunta vakuutti että työnantajain kurinpidollisista toimenpiteistä on keskusteltu ja niistä tullaan edelleen keskustelemaan sovitteluyritysten yhteydessä. Samalla kertaa union johtokunta varoitti, että jos laiton lakko puhkeaa, silloin lopetetaan nyt käynnissä oleva avustuksen jakaminen.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
*Kustannusarviot vapaasti!*
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

## Piristävä kesäjuhla Työn Puistossa sunnuntaina, 21 pnä

**Sunnuntaina aamupäivällä alkavasta ja iltapuoleen kestävästä CSJ:n Sudburyn osaston vuotuisesta kesäjuhlasta odotetaan muodostuvan piristävä tilaisuus, jossa on vähän "kaikkea kaikille". Tilaisuus on sunnuntaina elokuun 21 pnä — luonnollisesti Työn Puistossa. Siellä on aina mielenkiintoa aiheuttavaa hiekkapussin heittoa ja muita seurapelejä. Emännät tarjoavat puolisen aikana hyvän lihakeittoaterian ja kello 2 päivällä alkaa monipuolinen ulkoilmaohjelma.**

**Tervetuloa läheltä ja kaukaa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.**

### VISAN JA ALERTSIN KOKOUS ELOKUUN 25 PNÄ

Urheiluseurojen Visan ja Alertsin kokous pidetään 25 pnä viimeistelläkseen syysjuhla urheilukilpailujen valmistelua. Kokous pidetään Finnish haalilla Elokuun 25 pnä klo 8 illalla. Kaikki mukaan.

## Kaupungin lakimiehelle apulainen

Keskiviikkoiltana pidetty kontrollikomisionin kokous päätti,kontrollerien Bill Ellisin ja Grace Hartmanin pidättyessä äänestyksestä, että kaupungin valtuustolle ehdotetaan Sudburyn lakimiehen avustajan toimeen ottamista. Lakimiehen apulaiselle maksetaan, jos valtuusto ehdotuksen hyväksyy, $12,000 vuodessa joulukuun 31 päivään asti 1967 ja $13,000 vuodelta 1968.

Kontrollilautakunta antoi myös hyväksymisensä ehdotukselle rakennustarkastajan palkkaamiseksi. Rakennustarkastajalle maksetaan $480—$610 kuukaudessa.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
85 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso luisuva ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan ilman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.
VALMISTAMME IKKUNAN JA OVEN RAAMEJA
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsioneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

## Falconbridgen neuvottelut sovitteluportaaseen

Torstaina pidetty Mine-Mill union osasto 598 jäsenkokous valtuutti neuvottelukomiteansa anomaan Ontarion työsuhdelautakunnan sovitteluvirkailijain apua neuvoteltaessa uudesta työehtosopimuksesta Falconbridge yhtiön kanssa.

Hyvän jäsenkannatuksen saanut unio-osaston kokous teki keskiviikkoiltana samanlaisen päätöksen. Näille kokouksille esitti raportin työsopimus neuvottelujen kulusta Mine-Millin kansallinen sihteeri-rahastonhoitaja William Longridge ja osasto 598:n presidentti Bob McArthur, joka on myös neuvottelukomitean puheenjohtaja.

Mr. McArthur on selittänyt, että sovitteluvirkailijain apua anotaan siinä tapauksessa jos perjantaina, elokuun 19 pnä jatkettavissa neuvotteluissa ei saavuteta huomattavampaa edistystä. "Jäsenkokoukset, joihin osallistui 1,500 jäsentä, antoivat täyden kannatuksensa neuvottelukomitean kannanotolle siitä, että jos mikä tahansa ryhmä yrittää järjestää korpilakkoja, se koituu työläisten vahingoksi, ja on ehdottomasti tuomittavaa."

Voimassaoleva 3-vuotinen työehtosopimus päättyy sunnuntaina, elok. 21 pnä. Heinäkuun 5 pnä Mine-Mill sai Falconbridge yhtiöltä kaikille työläisille väliaika palkankorotuksen, mitä jäsenet pitävät tulevan palkankorotuksen "käteismaksuna". Sen korotuksen perusteella saivat ensiluokan ammattimiehet 30 sentin korotuksen tunnilta taannehtivasti heinäkuun 7 päivästä.

## Katoliset sairaanhoitajattaret vaativat korotusta

**Quebec.** — Noin 32,000 sairaanhoitajatarta, jotka kuuluivat Professional Union of Catholic Nurses-järjestöön on päättänyt turvautua lakkotaistelun asemesta sovitteluoikeuden (pakkosovittelun) ratkaisuun vaatiessaan palkkojen korottamista $125—$128 taksoihin viikossa. Quebecin hallitus on tarjonnut sairaanhoitajattarille $85—$109 viikkopalkkataksoja. Tiedossa ei ole minkälaiset palkkataksat heillä on nyt.

## 20:sta perävalosta syytös ajurille

**Kitchener.** Waterloo townshipin poliisit pidättivät torstaina auton, missä oli 20 perävaloa ja 19 muuta valoa katolla. Auton sisällä on niin paljon sähköjohtoja ja "katkaisijoita" että siellä oli hädintuskin tilaa ajurille.

Poliisit arvioivat, että tähän 1953 malliseen autoon oli sijoitettu satoja dollareita, mutta poliisit julistivat kuitenkin ajokin ei-turvalliseksi. Auton ajuria, 45-vuotiasta Calvin Kaufmania syytetään ei-turvallisen auton ajamisesta ja myös siitä, että ajurin näkömahdollisuutta oli rajoitettu.

Suora laivaliikenne Montrealista Helsinkiin
Baltic Steamship Lines
aloittaneet
MATKUSTAJALAIVA-LIIKENTEEN
Montreal—Helsinki —Leningrad
välillä
UUSI LINJALAIVA
M.S.
"Aleksandr Pushkin"
Kulkuvuorot Montrealista:
SYYSKUUN 10 P.
LOKAKUUN 12 P.
Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei ole mitään muuttoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.
Välisatamissa, kuten Lontoo ja Kööpenhamina, voivat matkustajat mennä maihin. Joka pysähdyspaikassa on järjestetty ohjelmoituja turisti- ja näkemysmatkoja.
"Aleksandr Pushkin" on uusi 19,-- tonnin kantoinen linjalaiva, joka valmistui v. 1965. Siinä on kaikki nykyaikaisen loistomatkustajalaivan mukavuudet. Se on nopea, tuvallinen ja kauttaaltaan ilmastoitu; lasikattoinen uimallas, elokuvateatteri, lasten leikkihuone, loistava ruokailusali ym.
Halvin turistiluokan säästökauden lipun hinta
Montrealista Helsinkiin
U.S. $270.50
Tehkää paikkatilauksenne heti ottamalla yhteys:
VAPAUS
TRAVEL AGENCY
100 Elm St. W. — P.O. Box 69
Sudbury, Ontario

## Sorsista tulee pian henkipattoja

Kuten kaikki muukin, sorsastaminenkin tulee tänä vuonna entistä kalliimmaksi, sillä nyt on vesilintujen pyytäjien hankittava maakunnallisten pyssynkantolupien lisäksi erikoinen sorsastamislupa, joita on saatavana postilaitoksista kahden dollarin ($2.00) hinnasta.

Vesilintujen (Ducks, Rails, Coots Galinules ja Wilson's Snipe), sekä Woodcockien ja hanhien metsästyskausi on Ontarion:

**Pohjoisalueella** syyskuun 15 pstä joulukuun 15 päivään;

**Keskialueella** syyskuun 24 pstä joulukuun 15 päivään

**Etelä-alueella** kello 11 ap. lokakuun 1 päivästä joulukuun 15 päivään ja

**Essex Countyssa** kello 11 ap. lokakuun 1 päivästä joulukuun 31 päivään (hanhet joulukun 31 päivään).

**Sorsia** saa ampua 5 päivässä "merganserejä" lukuunottamatta ja näistä viidestä saa olla korkeintaan 2 "canvasback" tai "redhead" sorsia ja korkeintaan 4 "wood duck" sorsia. Kaiken kaikkiaan voi metsästäjän hallussa olla 2 päivän saalis eli 10 sorsaa. Hanhia saa ampua 5 päivässä ja niitä myös saa olla hallussa korkeintaan 10

**ALUERAJAT**

**Pohjoisalueeseen** kuuluu Kenora, Patricia, RainyRiver, Thunder Bay, Cochrane ja Timiskaming alueet sekä ne Algoman Sudburyn ja Nippissingin alueista, mitkä ovat No 17 maantien pohjoispuolella Mattawan ja Spraggen välillä.

**Eteläiseen alueeseen** kuuluu Brant, Dufferin, Elgin Haldiman, Halton, Kent, Lambton, Lincoln, Middlesex, Norfolk, Oxford Perth, Waterloo, Wellington Welland, Wentworth countyt sekä Hays Stephen ja Osborne townshipit Huron countyssa.

**Keskialueeseen** kuuluvat ne osat Ontarion maakunnasta, mikä eivät kuulu Essex Countyyn eivätkä maakunnan Etelä- ja Pohjoisosiin.

## Asuuko ihmiskunta tulevaisuudessa väestönsuojissa?

**Geneve. — Koko ihmiskunnan täytyy kenties asua ja työskennellä maanalaisissa suojissa, jos suurvallat aloittavat uuden vaiheen kilpavarusteluissa ja kehittävät uuden ohjustentorjuntajärjestelmän, sanoi Ruotsin päävaltuutettu Geneven aseidenriisuntakinferenssissa Alva Myrdal.**

**Puhuessaan aseidenriisuntakonferenssissa Myrdal vetosi ydinvaltoihin, jotta tältä uudelta kilpavarustelun vaiheelta säästyttäisiin.**

Tämä uusi torjuntajärjestelmä, joka juuri nyt saattaa muuttua suunnitelmasta todellisuudeksi, merkitsee samalla strategisten ohjusvoimien tehostamista. "Seuraava vaihe saattaa tuskin olla muu kuin se, jota tieteisromaanien kirjoittajat ovat kuvanneet ja jota tunnetut tiedemiehet ovat myös pitäneet mahdollisena, — koko ihmiskunta asuisi ja työskentelisi maanalaisissa suojissa".

Myrdal sanoi uuden torjuntajärjestelmän olevan niin kallis, että suurvaltioiden olisi järkevää päästä yksimielisyyteen ja kieltäytyä uudesta vaiheesta. Hän kehoitti konferenssia asettamaan ensi vuoden heinäkuun 1. päivän ydinaseiden materiaalien tuotannon pysäyttämisen tavoitteeksi. Viime viikolla Myrdal ehdotti Yhdysvalloille ja Neuvostoliitolle, että ne sopisivat maanalaisten kokeiden lopettamisesta tämän vuoden loppuun mennessä.

### INCO KUTSUU MIEHENSÄ TYÖHÖN

**Inco tiedoitti perjantaina aamupäivällä että kaikkien työläisten, jotka eivät ole vielä olleet työssä lakon jälkeen, tulee palata työhön maanantaina. Tämä työkutsu ei kuitenkaan koske niitä, joiden lomat ovat menossa tai joiden lomat alkavat maanantaina.**

## Formosalainen lehti kielletty Ranskassa

Ranskan sisäministeriö on antamallaan erikoisasetuksella kieltänyt formosalaisen Tshonfa Doaboanimisen lehden julkaisemisen ja levittämisen Ranskassa.

Asetuksessa sanotaan, että "tämä nationalistinen julkaisu voi vahingoittaa Ranskan ja Kiinan Kansantasavallan välisiä normaaleja suhteita.

## KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia urheilijoita osallistumaan kansallisiin kilpailuihin, jotka pidetään Visan ja Alertsin urheilukentällä Wanupissa elokuun 28 pnä kello 11 ap. Järjestämisestä vastaa v- ja u seurat Alerts ja Visa.

**Yleinen sarja:**
5-ottelu:
100 m, pitusuhyppy, kuula, 3-loikka ja kiekonheitto.

**Alle 21 v. sarja:**
5-ottelu:
100 m, pitusuhyppy kuula, 3-loikka ja kiekonheitto.

**Alle 17 v sarja:**
5-ottelu:
100 m, pitusuhyppy, kuula, 3-loikka ja kiekonheitto

**Pojat alle 15 v:**
5-ottelu:
100 m, pitusuhyppy, kuula, 3-loikka ja kiekonheitto.

**Tytöt alle 16 v:**
3-ottelu — 100 m, pituushyppy ja kuulantyöntö.

**Pojat ja tytöt alle 13 v:**
60 m juoksu.

**Yleinen:** Mailin juoksu.

Urheiluseurat eivät vastaa mahdollisista loukkaantumisista.

Tervetuloa

V. Lehti — K. Palomäki
Visa — Alerts

## Jenkkilempeä E-Vietnamissa

**Rotuennakkoluulojen vaivaamat amerikkalaiset ovat saaneet Vietnamilaisista uuden rotupulman. Tähän asti on solmittu kaikkiaan nelisensataa amerikkalais-etelä-vietnamilaista avioliittoa ja ilmeisesti on luku vasta alkua nousevalla kurvalle, sillä amerikkalaisia nykyisen vahvuisina joukkoina on ollut Vietnamissa vain vuoden päivät.**

II maailmansodan jälkeen on USA luopunut aikaisemmasta isolaatiopolitiikastaan ja lähettänyt joukkojaan moniin maihin. Tämän ansiosta on jo nyt olemassa 60,000 amerikkalais-japanilaista avioliittoa ja 10,000 amerikkalais-korealaista avioliittoa. Hämmästyttävää sen sijaan on, että pitkäaikainen ja liki neljännesmiljoonaan nouseva Saksaan sijoitettu amerikkalainen miehistö on nainut vain 13,000 saksalaista tyttöä.

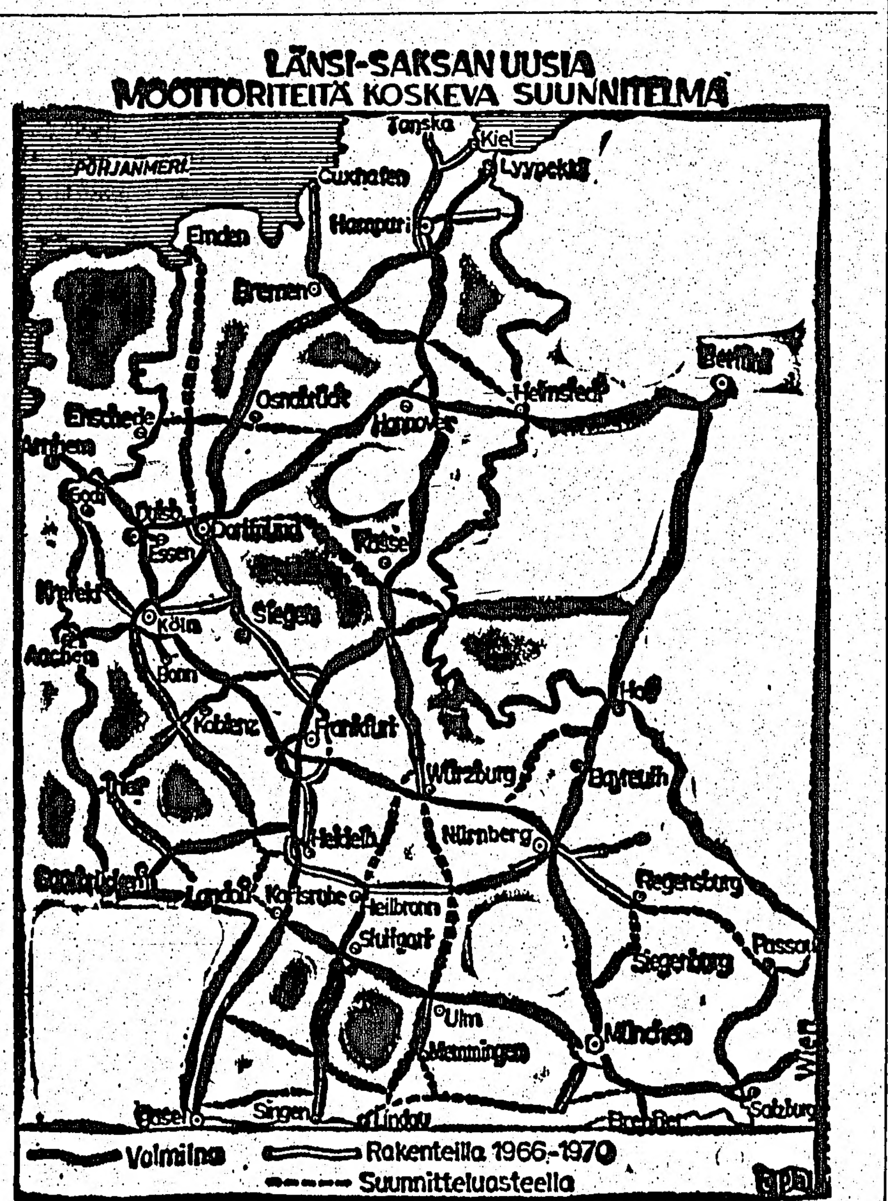

# KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

## Nopea ja huokea kesäaamiainen

Kesäruoalle asetamme erilaisia vaatimuksia kuin talviruoiilemme, johtuen lähinnä sääolosuhteista ja siitä, että kesäisin ruokailemme usein erilaisisa olosuhteissa ja vieläpä retkillä ja matkoilalkin.

Mukavaksi kesäiseksi perusruoaksi on käyttökelpoisuutensa ansiosta osoittautunut näkkileipä. Näin siitä syystä, että se on hyvin säilyvä leipälaatu. Näkkileivän erikoisesta valmistustavasta johtuen se sisältää valmiina varsin vähän vettä, tavallisesti alle 10 prosenttia. Leipätutkimukset ovat osoittaneet todeksi havainnon, että leipälaadut, joissa vesipitoisuus on alle 16 prosenttia, ovat hyvin säilyviä. Näkkileivän säilytyksessä ei leivän nk. kemialliseen vanhenemisilmiöön tarvitse kiinnittää huomiota eikä myöskään leivän kuivumiseen.

Sen sijaan on muistettava, että näkkileivän paras säilytyspaikka on kuivahko keittiön komero, sillä kosteissa paikoissa näkkileipä imee kosteutta ja nahistuu, menettäen herkullisen rapeutensa. Lapset kyllä esim. retkillä ollessaan haluavatkin joskus, että leipä olisi hiukan kostunutta. Jos halutaan esim. eväsvoileivät säilyttää rapeina, päällystetään ne vasta silloin kun ryhdytään syömän voileipää ja onhan mukava kuljettaakin päällysteet eri paketissa kuin leipä. Näkkileipä on hyvä säilyttää ja kuljettaa laatikossa. Jotkut näkkileipälaadut pakataan jo tehtaassa kartonkilaatikoihin, jolloin murenia ei pääse paketeista hyllyille.

Näkkileivän raaka-aineena on täysijyväruisjauhoa. Toiset leipälaadut on kuitenkin leivottu kuorittuun maitoon, toiset veteen. Halutessamme voimakkaan rukiisen maun valitsemme tumemmman veteen leivotun ja mahdollisesti vielä karkeammalla ruisjauholla höystetyn näkkileivän. Aamiaisella taas maistuvat maitoon leivotut, kaikkein mureimmat näkkileivät ja ruiskorput. Maitonäkkileipäviipale, jolla on ohuelti voita, lasi maitoa tai viiliä mahdollisesti hedelmiä tai jotain vihannesta, on pieni, nopea ja terveellinen aamupala. Sen valmistaminen ei vaadi muuta kuin ruoan esille ottamisen vaivan. Jälkiruokana kupillinen mehua, teetä, kaakaota tai kahvia. Miten kulloinkin halutaan. Vaihtelua tähän aamiaiseen saadaan helpoimmin vaihtelemalla leipälaatua tai päällystämällä leipä toisena aamuna juustoviipaleella, tomaatti- tai munaviipaleella jne. Persilja on tälläkin aterialla paikallaan.

## Kesä on kalaruokien aikaa

Kalaruoat ovat keveitä ja ne lisäävät suuressa määrin ruokamme ravintoainepitoisuutta. Kesän koittaessa kalaruoat kuuluvatkin ehdottomasti päivällispöytään pitkin kesää niin usein kun saamme kalaa narratuksi.

Kalan tulee olla tuoretta, jottei maku tuottaisi pettymystä Sitä ei saa keittää tai kuumentaa kauemman kuin on välttämätöntä. Kypsymistä voisimme verrata kananmunan kypsymiseen — maku vaihtelee keittämisajan pituuden mukaan. Liiaksi kypsytetty kala muuttuu kuivaksi ja mauttomaksi. Tavanomaisin kypsymisaika on noin 20 minuuttia.

Kalan kanssa tarjottavia lisäruokia ovat keitetyn perunan ohella pinaatti — eri muodoissaan — salaatti, kurkku- tomaatti ja erilaiset soseet. Majoneesi ja muut pirteät kastikkeet (vaikkapa vain sitruunamehu) kuuluvat myös kalan seuralaisiksi.

### KALA-VIHANNESKEITTO

Kala perataan, paloitellaan ja pannaan yhdessä vihannesten kanssa kiehumaan. Kun kala on kypsää, lisätään joukkoon kiehuva maito sekä voi ja keitto maustetaan suolalla ja hienonnetuilla maustevihanneksilla.

### HYYTELÖITY KALA

Tähän ruokalajiin valitsemme isompaa kalaa kuten haukea tai siikaa. Puhdistettu kala keitetään kokonaisena pitkässä kalakattilassa tai vuoassa — vähässä, sipulilla ja suolalla sekä laakerinlehdillä ja sitruunalla maustetussa vedessä. Kun kala on kypsää, jäähdytetään se keitinliemessään, minkä jälkeen se nostetaan vadille ja liemi siivilöidään.

## Juomia kesäjanoon

Näin kesällä sopii muistaa, että kuumalla maistuu kylmä juoma paljon paremmalta kuin kuuma. Sisään poikennut vieras ihastuu varmasti kylmään hedelmä- tai marjajuomaan eikä kahvia kaivatakaan. Voihan kahvinkin tarjota kylmänä jääkahvina, jos on niin pinttynyt kahvinjuoja, ettei ilman tule toimeen. Kannattaa ainakin kokeilla näitä pirteitä janojuomia.

### MARJAJUOMIA

2 kkp jääkylmää maitoa, 2 rkl mehua (mansikka-, mustaviinimarja, vadelma-, tai appelsiinimehua.)

Maito ja mehu vatkataan yhteen ja kaadetaan lasiin. Koristetaan kermavaahdolla ja värillisillä rakeilla. Toinen muunnos: Lisätään lasiin muutama jääpala ja tuoreita tai pakastettuja marjoja tai hedelmäpaloja.

### BANAANIPIRTELÖ

1,5 kkp kylmää maitoa 0,5 banaania (hienonnetaan haarukalla) 1,5 tl pikakahvia tai kaakaota, 2 rkl vaniljajäätelöä.

Vatkataan maito- banaani ja kahvi voimakkaasti. Kaadetaan lasiin ja lisätään jäätelö. Koristetaan suklaalastuilla. Asetetaan banaaniviipale ja marja lasin reunalle tikussa väriä antamaan.

### APRIKOOSIPIRTELÖ

1.5 kkp jääkylmää maitoa, 4 säilykeaprikoosin puolikasta, 2 rkl nougatjäätelöä, aprikoosinlohkoja.

Vatkataan voimakkaasti maito ja hienonnetut aprikoosit. Kaadetaan lasiin, lisätään jäätelö ja koristetaan aprikoosinlohkoilla ja marjoilla.

• • •

### OIKEIN TAI VÄÄRIN

Jos joku kauppamies väittää, että hänen tarjoamansa sähköuuni antaa enemmän lämpöä kuin vastaava saman määrän sähköä kuluttava toinen uuni, niin älkää uskoko. Jokainen sähköuuni muuttaa lämmöksi käyttämänsä sähkön määrän kokonaisuudessaan. Mikään uuni ei voi antaa lämpöä itsestään. Niinpä 1,000 watin uuni kehittää tunnissa 86.4 lämpökaloria, ts. sillä voi kuumentaa kymmenen litraa vettä 86.4 C-asteeseen.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378

NYT SAATAVANA
ÄÄNILEVYUUTUUS
SOITETAAN 45 RPM KIERTONOPEUDELLA
BSC 1011 A SAUNAJENKKA, Armas Lehtovaaran orkesteri Laulaa Reijo Lehtovaara
LETKAJENKKASIKERMÄ, Armas Lehtovaaran orkesteri (Letkiss Medley)
HINTA $1.75
(ynnä 5% myyntivero Ontariossa)
Postin kautta tilattuna — 10c postikuluja varten.
Lähettäkää tilauksenne heti, sillä tätä levyä on vain rajoitettu määrä.
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.